

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 18.11.2003
KOM(2003) 697 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

ÅRSREDOVISNING FÖR SAMMANHÅLLNINGSFONDEN (2002)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD.....	5
Sammanfattning	6
1. Allmän bakgrund.....	9
1.1. Konvergens och ekonomisk utveckling i Sammanhållningsfondens mottagarländer..	9
1.1.1 Grekland.....	9
1.1.2 Spanien.....	9
1.1.3 Irland	10
1.1.4 Portugal	11
1.2. Villkorat stöd.....	11
2. Förvaltningsprinciper och beviljat stöd.....	12
2.1. Samordning med gemenskapspolitiken i övrigt.....	12
2.1.1. Offentlig upphandling	12
2.1.2. Konkurrens.....	12
2.1.3. Miljö	13
2.1.4. Transport	14
2.2. Samordning med strukturfonderna: de strategiska referensramarna.....	15
2.2.1. Miljö.....	15
2.2.2. Transporter	17
2.3. Budgeten och dess utnyttjande, åtagande- och betalningsbemyndiganden.....	18
2.3.1. Disponibla budgetmedel	18
2.3.2. Budgetutnyttjande	19
2.3.3. Budgetutnyttjande under föregående period (1993–1999)	20
3. Projekt och vidtagna åtgärder.....	21
3.1. Fondens stöd per medlemsstat	21
3.1.1. Grekland.....	21
3.1.1.1 Miljö	21
3.1.1.2 Transporter	23
3.1.2. Spanien (inklusive de mest avlägsna regionerna)	24
3.1.2.1 Miljö	24
3.1.2.2 Transporter	30

3.1.3.	Irland	32
3.1.3.1.	Miljö	33
3.1.3.2.	Transporter	33
3.1.4.	Portugal	34
3.1.4.1.	Miljö	35
3.1.4.2.	Transporter	36
3.2.	Tekniskt stöd och utredningar	36
3.2.1	Tekniskt stöd på kommissionens initiativ	36
4.	Övervakning, kontroll och oegentligheter.....	37
4.1.	Övervakning: kommittéer och kontrollbesök.....	37
4.1.1.	Grekland.....	37
4.1.1.1	Övervakningskommittéer.....	37
4.1.1.2.	Kontrollbesök.....	37
4.1.2.	Spanien.....	38
4.1.2.1.	Övervakningskommittéer.....	38
4.1.2.2.	Kontrollbesök.....	38
4.1.3.	Irland	38
4.1.3.1.	Övervakningskommittéer.....	38
4.1.3.2.	Kontrollbesök.....	39
4.1.4.	Portugal	39
4.1.4.1.	Övervakningskommittéer.....	39
4.1.4.2.	Kontrollbesök.....	40
4.2.	Kontrolluppdrag och slutsatser	40
4.2.1.	Grekland.....	40
4.2.2.	Spanien.....	40
4.2.3.	Irland	41
4.2.4.	Portugal	41
4.3.	Oegentligheter och innehållande av stöd	41
5.	Bedömning och utvärdering.....	42
5.1.	Allmänt.....	42
5.2.	Handläggning och förhandsbedömning av projekt	42

5.3.	Samarbete med Europeiska investeringsbanken vid handläggning av projekt	43
5.4.	Den ekonomiska och sociala effekten av fonden i medlemsstaterna och på den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europeiska unionen, samt effekten på sysselsättningen.....	43
5.5.	Harmonisering och förenkling	43
6.	Dialog mellan institutioner, information och offentlighet	44
6.1.	Presentation av årsredovisningen för år 2001	44
6.1.1.	Europaparlamentet	44
6.2.	Information till medlemsstaterna	44
6.3.	Kommissionens åtgärder för offentlighet och information.....	44
Bilaga I	46

FÖRORD

Denna årsredovisning avser Sammanhållningsfondens verksamheter under kalenderåret 2002.

Rapporten behandlar verksamheterna under det tredje året av programperioden 2000-2006.

Årsredovisningen är utformad enligt kraven i förordningen om inrättandet av en sammanhållningsfond. Dess struktur har anpassats för att ta hänsyn till de synpunkter som Europaparlamentet, Europeiska Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén har framfört.

Vi hoppas att denna årsredovisning kommer att utgöra en värdefull referens för alla som är intresserade av att främja och stärka unionens ekonomiska och sociala sammanhållning.

SAMMANFATTNING

Budgetutnyttjande

Det definitiva beloppet för Sammanhållningsfondens resurser år 2002 uppgår efter indexering till 2 788 miljoner euro.

Under budgetåret 2002 utnyttjades åtagandebemyndigandena till 99,9 %, och endast 845 000 euro återtogs i slutet av budgetåret. Endast 3,3 miljoner euro i åtagandebemyndiganden överfördes från 2001. Inga åtagande- eller betalningsbemyndiganden fördes över från år 2002 till 2003. Detta innebär en betydande förbättring jämfört med föregående år.

När det gäller betalningarna gjordes 548 miljoner euro i ytterligare anslag tillgängliga för Sammanhållningsfonden för att tillgodose medlemsstaternas betalningsansökningar. Samtliga betalningsbemyndiganden inklusive denna överföring utnyttjades under året vilket är en markant förbättring jämfört med år 2001.

Under 2002 utnyttjade Spanien och Irland större anslag än de hade tilldelats och kompenserade därmed ett lägre anslagsutnyttjande än tilldelningen i Portugal och Grekland.

Under 2001 utnyttjades den största delen av anslagen till miljöprojekt (51,5 % av åtagandebemyndigandena och 61,3 % av betalningsbemyndigandena) medan tyngdpunkten år 2002 främst låg på transportprojekt (53,9 % respektive 57,6 % av de totala anslagen).

De kraftfulla insatser som inleddes under 2000 och syftade till att reglera utestående åtaganden för projekt från föregående period fortsatte i snabb takt under 2002. Nära 36 % av de åtaganden som återstod att reglera i början av året hade antingen betalats eller frigjorts under året. I slutet av 2002 utgjorde därför de utestående åtagandena endast något mer än hälften av Sammanhållningsfondens budget för ett år. Insatserna för att reglera utestående åtaganden fortsätter naturligtvis under 2003.

Ekonomiskt klimat och villkorat stöd

I den ändrade förordningen om Sammanhållningsfonden (EG) nr 1164/94 kopplas beviljandet av stöd från Sammanhållningsfonden till det makroekonomiska kriteriet att underskottet i de offentliga finanserna inte får överskrida 3 % av BNP.

Under 2002 fortsatte Grekland, Spanien och Irland att uppfylla de makroekonomiska kriterierna. Det var bara i Portugal som situationen såg annorlunda ut. Den 25 juli 2002 meddelade de portugisiska myndigheterna att underskottet i de offentliga finanserna för 2001 hade nått upp till 4,1% av BNP, vilket är betydligt över referensvärdet på 3 %. Till följd av detta meddelande beslutade kommissionen att inleda det förfarande vid alltför stort underskott som föreskrivs i artikel 104 i fördraget och i rådets resolution om stabilitets- och tillväxtpakten.

Den 16 oktober 2002 antog kommissionen ett yttrande om det alltför stora underskottet i Portugals offentliga finanser för 2001 samt två rekommendationer till

rådet. Eftersom de portugisiska myndigheterna genom upprättandet av en ändringsbudget i juni 2002 redan hade vidtagit åtgärder för att komma till rätta med detta underskott rekommenderade kommissionen inte att finansieringen genom Sammanhållningsfonden skulle ställas in (artikel 6 i den ändrade förordningen 1164/94). Den 5 november 2002 fattade rådet officiellt beslut om det alltför stora underskottet för 2001 och uppmanade Portugals myndigheter att föra tillbaka underskottet i de offentliga finanserna inom föreskrivna gränser före utgången av 2002, vilket också skedde. Enligt officiella uppgifter som offentliggjordes i mars 2003 uppgick underskottet i Portugals offentliga finanser för 2002 till 2,7 % av BNP.

Samordning med strukturfonderna: de strategiska referensramarna

Transporter

Transportsektorn svarade år 2002 för 53,9 % av Sammanhållningsfondens totala åtaganden (nämligen 1 504 miljoner euro). Liksom tidigare krävde kommissionen att fondens verksamhet skulle koncentreras på järnvägar

Miljö

Miljösektorn svarade år 2002 för 46,1 % av Sammanhållningsfondens totala åtaganden (nämligen 1 287 miljoner euro). Liksom tidigare prioriteras dricksvattenförsörjning, behandling av avloppsvatten och hantering av fast avfall.

Information och offentlighet

Två informationsmöten med de 15 medlemsstaterna hölls i Bryssel den 27 juni och den 21 november 2002.

Under det första mötet presenterade kommissionen "riktlinjer för ändring av projekt", programmet 2002-2003 för kontroll- och revisionsbesök, medelstildelning 2002 för varje medlemsstat liksom betalningsprognoser samt förslaget till förordning om finansiella korrigeringar (som trädde i kraft den 1 januari 2003).

Under informationsmötet i november presenterade kommissionen årsredovisningen för Sammanhållningsfonden 2001, situationen beträffande det finansiella instrumentet EEE och situationen beträffande åtaganden för år 2002.

Utvärdering

Det främsta målet med sammanhållningspolitiken är att uppnå maximal ekonomisk utveckling och minska regionala skillnader uttryckta som BNP per capita och arbetslöshetsnivåer. Vid bedömningen av kostnads-/nyttoanalyser av projekt är därför den viktigaste frågan just bristen på ekonomisk analys eller det faktum att den ekonomiska analysen mycket ofta är undermålig.

Detta har lett till att flera projektförslag med inriktning enbart på finansiell analys har avbrutits. Kommissionens bidrag har i detta sammanhang också varit pedagogiskt. I de tillhörande rapporterna har sålunda stark betoning lagts vid hur projektledare kan styras mot bättre utvärderingar på de olika områden för ekonomisk analys där brister har upptäckts

Av den finansiella analysen av vissa projektinvesteringar framkom det också att projektledarna efter att ha reviderat sina kostnads-intäktsanalyser kunde konstatera att projektinvesteringarna faktiskt behövde betydligt lägre EU-bidrag. Detta är uppenbart en viktig aspekt när det gäller att se till att de offentliga medel som anslås till EU:s strukturpolitik används så effektivt som möjligt, eftersom ett större antal projekt härigenom kan medfinansieras. I många av de projektrapporter som lades fram saknades dessutom riskanalysen helt. Kommissionen har starkt rekommenderat projektledare att använda riskanalyser inte bara för att förbättra möjligheterna för att projektet blir framgångsrikt, utan också för att öka projektets effekt på den regionala utvecklingen.

Oegentligheter och innehållande av stöd

Under november och december 2002 genomförde Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) gemensamma revisioner tillsammans med GD Regionalpolitik i de fyra stödmottagande medlemsstaterna. Revisionerna avsåg genomförandet av bestämmelserna i kommissionens förordning 1831/94 om systemen och förfarandena för anmälan och uppföljning av oegentligheter på detta område. Slutsatserna från revisionerna kommer att meddelas till medlemsstaterna, rådet, Europaparlamentet och Revisionsrätten.

Enligt artikel 3 i kommissionens förordning (EG) nr 1831/94¹ om oriktigheter och återvinning av belopp som felaktigt har utbetalats i samband med finansiering från Sammanhållningsfonden och om organisationen av ett informationssystem på detta område är de mottagande medlemsstaterna skyldiga att anmäla till kommissionen fall av oegentligheter som har varit föremål för administrativa eller rättsliga undersökningar

Under år 2002 anmälde två mottagande medlemsstater, Grekland och Irland, vardera ett fall av oegentligheter till kommissionen. Det fall som de grekiska myndigheterna anmälde berörde ett belopp av totalt 973 444 euro i gemenskapsbidrag och oegentligheten avsåg bristande efterlevnad av bestämmelserna om offentlig upphandling. Det fall som anmälde av de irländska myndigheterna berörde ett belopp av totalt 5 885 euro i gemenskapsbidrag och avsåg utgifter som inte var stödberättigande. Det berörda beloppet har återvunnits på nationell nivå.

De övriga två stödmottagande medlemsstaterna har inom ramen för den nämnda förordningens bestämmelser informerat kommissionen att de inte har upptäckt några oegentligheter under året.

¹ EGT L 191, 29.7.1994.

1. ALLMÄN BAKGRUND

1.1. Konvergens och ekonomisk utveckling i Sammanhållningsfondens mottagarländer

1.1.1 Grekland

I december 2002 lämnade de grekiska myndigheterna in den andra uppdateringen av tillväxt- och stabilitetsprogrammet som avser perioden 2003-2006. I uppdateringen 2002 förutses en årlig tillväxt av BNP på cirka 3,8 % under perioden fram till 2006 med en topp på 4 % 2004 och viss försvagning från 2005. Prognoserna i programmet baseras på de makroekonomiska antagandena i 2003 års budget som antogs av parlamentet i december 2002.

I uppdateringen 2002 anges att den grekiska regeringen kommer att fortsätta sin stabilitetsinriktade makroekonomiska politik och genomföra nödvändiga strukturreformer för att understödja en ökning av BNP.

Under 2002 påverkades budgetläget markant av översynen av statsfinanserna som ledde till omklassificering av flera åtgärder som tidigare hade legat utanför budgeten. Som ett resultat av denna översyn förvandlades de tidigare uppskattade överskotten i statsfinanserna för 2000 och 2001 till underskott som uppgick till 1,1 % av BNP 2002 istället för det överskottet på 0,8 % av BNP som förutspått i uppdateringen 2001. I uppdateringen 2002 uppskattas skuldkvoten till 105,3 % av BNP jämfört med 97,3 % av BNP i den tidigare uppdateringen. I uppdateringen 2002 beräknas statsbudgeten ge ett överskott på 0,6 % av BNP 2006 och skuldkvoten samma år sjunka till 87,6 % av BNP.

En ytterligare förstärkning av statsinkomsterna kommer att eftersträvas och baseras på höga och stigande primära överskott. Det uppskattade årliga genomsnittliga primära överskottet på 4,8 % under perioden fram till 2006 är emellertid lägre än de 6 % av BNP som angavs i den föregående uppdateringen. Budgetstrategin med ökande primära överskott är dock behäftad med betydande osäkerhet eftersom kraftfulla åtgärder för att hålla nere löpande utgifter saknas. I sitt yttrande ansåg rådet att det torde krävas mer kraftfulla budgetanpassningar på medellång sikt för att tygla skuldkvoten, i synnerhet mot bakgrund av de allvarliga risker som de offentliga finansernas bärkraft ställs inför med hänsyn till de budgetutgifter som en åldrande befolkning för med sig.

1.1.2. Spanien

De huvudsakliga riktlinjerna för den ekonomiska politisk som bedrevs i Spanien 2002 finns angivna i uppdateringen av stabilitetsprogrammet 2001–2005. Programmet bekräftade den ekonomiska strategi som följts under senare år, som bygger på förstärkning av statsinkomsterna och strukturella reformer, och som rådet ansåg vara förenlig med stabilitets- och tillväxtpakten². Under den internationella ekonomiska nedgången växte BNP med 2,0 % år 2002 vilket kan jämföras med den beräknade tillväxt på 2,4 % som antogs i uppdateringen. Trots detta och med ett underskott på 0,1 % av BNP år 2001 missades målet om balans i statsbudgeten med endast 0,1 %, medan den skuldkvot som beräknades i uppdateringen överskreds och

² EGT C 51/08, 26.2.2002

hamnade på 54 %. Prisutvecklingen var däremot sämre än väntat, med en genomsnittlig inflation för konsumentpriser på 3,6 % vilket inte enbart berodde på tillfälliga faktorer utan också på att inflationstakten ökade.

Den fjärde uppdateringen av stabilitetsprogrammet, som omfattar perioden 2002–2006, överlämnades till Europeiska kommissionen den 27 december 2002 och bedömdes av rådet den 18 februari 2003³. I sitt yttrande ansåg rådet att uppdateringen uppfyllde bestämmelserna i stabilitets- och tillväxtpakten och följde de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Målet om balans i statsbudgeten för år 2003 kommer att bibehållas för år 2004, medan små överskott på 0,1 % och 0,2 % av BNP förutses för år 2005 respektive 2006. Den skattestrategi som beskrivs i uppdateringen kvarstår oförändrad från de tidigare programmen. Den bygger på återhållsamhet med löpande primära utgifter som understöds av minskande räntebetalningar, vilket ger utrymme för ökade offentliga investeringar. Programmet innefattar en ny inkomstskattereform som ska träda i kraft 2003, vilket innebär att förstärkningen av statsinkomsterna upprätthålls. En ytterligare minskning av skuldkvoten i förhållande till BNP förutses, så att den når 53,1 % 2003 och sjunker under 47 % vid programperiodens utgång.

1.1.3. Irland

Rådets bedömning av det irländska stabilitetsprogrammet för perioden 2002-04 var att stabilitets- och tillväxtpaktens mål om nära balans i huvudsak skulle uppnås under hela programperioden, om avsättningarna för oförutsedda utgifter (mot oförutsedda händelser), inte användes⁴. I de irländska stabilitetsprogrammen innefattar budgetprognoserna för de sista två åren vanligen sådana avsättningar för oförutsedda utgifter och i uppdateringen för perioden 2002-2004 uppgick de till 0,8 % och 1,1 % av BNP för 2003 respektive 2004. Utfallet av statsbudgeten för 2002 beräknas ha blivit ett mindre underskott på bara 0,1 % av BNP, vilket är cirka en halv procentenhet under målet. Den främsta orsaken till detta var ett stort underskott i skatteintäkterna⁵. På grund av hög nominell tillväxt sjönk skuldkvoten i förhållande till BNP ytterligare och uppgick till cirka 34 % 2002.

Den nya uppdateringen av stabilitetsprogrammet för perioden 2003-05 offentliggjordes i december 2002 tillsammans med budgeten för 2003 som präglas av åtstramning. De irländska myndigheterna riktar in sig på ett underskott på 0,8 % av BNP för 2003⁶, och bedömer att detta underskott kommer att öka till 1,2 % såväl 2004 som 2005 (återigen innefattar detta avsättningar för oförutsedda utgifter som uppgår till 0,4 % respektive 0,8 % av BNP de två åren). I sin bedömning den 18 februari 2003 konstaterade rådet att det underliggande underskottet i linje med stabilitets- och tillväxtpakten når "nära balans eller överskott" 2005. Rådet tillade att om Irland endast skulle utnyttja avsättningarna för oförutsedda utgifter i begränsad utsträckning, skulle målet om "nära balans" uppnås redan 2004⁷. I det uppdaterade

³ EGT, C 51/4, 5.3.2003

⁴ EGT C51, 26.2.2002.

⁵ För denna bedömning har budgetdagsmålet (+0,7 % av BNP) anpassats för att (i) innefatta intäkter från försäljning av mobiltelefonlicenser (UMTS) på 0,2 % av BNP och (ii) utesluta en överföring från Centralbanken på 0,5 % av BNP som måste omklassificeras under strecket.

⁶ Planerade resultat från rapporteringen i mars 2003 om underskott och skuldnivåer i statsbudgeten i enlighet med rådets förordning (EG) nr 3605/93 ändrad genom rådets förordning (EG) nr 475/2000.

⁷ EGT C51, 5.3.2003.

stabilitetsprogrammet förutses en liten ökning av skuldkvoten till något under 35 % 2005, men utan uppbyggnaden av tillgångar i den nationella pensionsreservfonden (National Pensions Reserve Fund)⁸ skulle skuldkvoten fortsätta att falla fram till 2005.

1.1.4. Portugal

Under 2002 utvecklades inte budgeten i enlighet med uppdateringen av stabilitetsprogrammet (för perioden 2002-2005) som bedömdes av rådet den 12 februari 2002⁹. Det allmänna målet för budgetunderskottet var 1,8 % av BNP vilket kan jämföras med de uppgifter som anmälades i mars 2003 om ett underskott för 2002 på 2,7 % av BNP. Genomförandet av stabilitetsprogrammet hindrades 2002 allvarligt av den stora avvikelser från budgetmålet 2001, vilket ledde rådet att den 5 november besluta att ett alltför stort underskott råder i Portugal. Det stora gapet till budgetmålen fick betydande återverkningar 2002, eftersom situationen inte blev uppenbar förrän i mitten av året även om de portugisiska myndigheterna hade vidtagit avhjälpanande åtgärder i juni 2002. Den ekonomiska tillväxten 2002 blev därtill svagare än man ursprungligen hade förutsett.

Den fjärde uppdateringen av stabilitetsprogrammet som omfattar perioden 2003-2006 antogs av regeringen den 20 december och bedömdes av rådet den 7 mars 2003. Med hänsyn till den betydande avvikelser från budgetmålen 2001 hade de mål för budgetunderskottet som angivits i de föregående programuppdateringarna blivit förlegade. I den nya programuppdateringen förutses en gradvis minskning av skuldkvoten i förhållande till BNP under perioden 2003-2006 med målet att nå nära balans i slutet av perioden (2,4 % år 2003, 1,9 % 2004, 1,1 % 2005 och 0,5 % 2006). Budgetmålet för 2003 förutsätter i synnerhet betydande insatser för att förstärka statsinkomsterna. Den främsta orsaken till detta är behovet att kompensera för det stora antal engångsåtgärder som antogs 2002 i syfte att tidigt korrigera det alltför stora underskottet. Försvagningen av konjunkturen kan förhindra att budgeten kan genomföras som planerat vilket eventuellt kan göra det nödvändigt att införa ytterligare besparingsåtgärder.

1.2. Villkorat stöd

Under 2002 har de medlemsstater som mottar stöd enligt Sammanhållningsfonden genomfört sina stabilitetsprogram på ett sådant sätt att alltför stora underskott har undvikits.

De portugisiska myndigheterna meddelade den 25 juli 2002 att underskottet i statsfinanserna 2001 uppgick till 4,1 % av BNP vilket tydligt översteg referensvärdet på 3 % av BNP. Denna siffra bekräftades i de handlingar Portugals myndigheter, i enlighet med bestämmelserna om halvårsvis rapportering av underskott i statsfinanserna och skuldnivåer, lämnade in den 1 september 2002. Baserat på dessa bevis beslutade kommissionen att inleda det förfarande för alltför stort underskott som föreskrivs i artikel 104 i fördraget och antog den 16 oktober 2002 ett yttrande om förekomst av ett alltför stort underskott 2001 och två rekommendationer till rådets beslut. Eftersom de portugisiska myndigheterna redan hade vidtagit snabba

⁸ Fonden erhåller 1 % av BNP årligen från allmänna statsbudgeten. I slutet av 2002 överskred dess värde 7 % av statsbudgeten.

⁹ EGT C51/8 26.2.2002.

åtgärder genom en ändringsbudget som i juni 2002 genomförde åtgärder på såväl utgifts- som inkomstsidan, rekommenderade inte kommissionen att stödet från Sammanhållningsfonden skulle innehållas för Portugal. Den 5 november 2002 beslutade rådet att ett alltför stort överskott existerade 2001 och utfärdade en rekommendation i vilken de portugisiska myndigheterna uppmanades att fram till 31 december 2002 rätta till det alltför stora underskottet.

Detta har också skett. Enligt de uppgifter som lämnades in i mars 2003 uppgick det offentliga underskottet 2002 till 2,7 % av BNP.

2. Förvaltningsprinciper och beviljat stöd

2.1. Samordning med gemenskapspolitiken i övrigt

2.1.1. Offentlig upphandling

Kommissionen kontrollerar särskilt uppmärksamt att gemenskapens lagstiftning om offentlig upphandling iaktas noggrant i de projekt som medfinansieras av Sammanhållningsfonden.

Vid handläggning av ansökningar krävs enligt formuläret för stödansökan att kopior av offentliggörande av anbudsinfordringar och annan verifikation över att förfarandet för tilldelning av kontrakt har skötts korrekt skickas in. Om kontrakten ännu inte har tilldelats vid tidpunkten för ansökan, vid delutbetalningar eller när slutredovisningen läggs fram skall den mottagande medlemsstaten lämna besked om att reglerna för tilldelning av kontrakt respekterats.

I samband med sina olika kontrollbesök kontrollerar kommissionen också rutinmässigt att relevanta direktiv om offentlig upphandling iaktas, och att tilldelningen av kontrakt görs på ett riktigt sätt.

Kommissionen har sänt en formell underrättelse till Portugal med anledning av att direktiven om offentlig upphandling inte följts eftersom tilldelning av tjänstekontrakt skett utan konkurrensutsättning till företag kontrollerade av det statliga företaget Águas de Portugal.

2.1.2. Konkurrens

Sammanhållningsfondens åtgärder inriktas främst på projekt som avser transportinfrastrukturer eller miljöskydd (behandling av avloppsvatten och hantering av fast avfall), och medför vanligtvis inte några problem att följa gemenskapens konkurrensregler. I princip, och förutom överträdelser av bestämmelserna om tilldelning av kontrakt och under förutsättning att fri tillgång till sådana infrastrukturer säkerställs för samtliga aktörer som fyller de tekniska och juridiska villkoren, gynnar dessa åtgärder inte särskilda företag.

Men eftersom det på förhand inte kan uteslutas att vissa åtgärder kan innefatta statligt stöd har gemenskapskontrollen under år 2002 fortsatt, och verkställts genom förhandsgranskning av ansökningar om finansiering som inriktats på kontroll av att de åtgärder som medfinansieras av fonden är förenliga med bestämmelserna i artikel 87 och 88 i fördraget.

2.1.3. Miljö

Sammanhållningsfonden bidrar till miljöpolitikens mest övergripande mål beträffande hållbar utveckling och i synnerhet genomförande av det prioriterade insatsområdet i det sjätte åtgärdsprogrammet som avser hushållning med naturtillgångar och avfallshantering.

Under år 2002 har kommissionen fortsatt sina ansträngningar för att genomföra miljölagstiftningen, inte endast genom att direktfinansiera infrastrukturer för behandling av avloppsvatten, försörjning av dricksvatten eller avfallshantering utan även genom att ställa upp korrekt tillämpning av vissa direktiv som villkor för att bevilja finansiering. Detta gäller såväl tematiska direktiv med utpräglat territoriell dimension (om t.ex. naturvård, avfallshantering och avloppsvatten), som miljökonsekvensdirektivet.

Upprättande av gemenskapsförteckningar över skyddade platser som skall ingå i nätverket Natura 2000 prioriteras fortfarande av kommissionen. Under 2002 anordnades två bio-geografiska seminarier för Kontinental- och Atlantregionerna. Ett förslag till förteckning över skyddade platser i regionen Alpine har också upprättats.

Kommissionens initiativ att knyta beviljande av gemenskapsfinansiering till inlämning av de förteckningar över skyddade platser i Natura 2000 som skulle inkommit redan 1995 har markant påskyndat inlämningen av dessa förteckningar.

Kommissionen har i förekommande fall kontrollerat att ansökningar om medfinansiering från Sammanhållningsfonden följer artikel 6 i direktiv 92/43/EG, "Habitatdirektivet". När det gäller hantering av kommunalt avfall har kommissionen bedömt ansökningar om finansiering med beaktande av den politik och lagstiftning som gäller i denna sektor.

På området för kommunalt avloppsvatten¹⁰ föreskrivs att projekten för behandling av kommunalt avloppsvatten endast kan finansieras på lämplig nivå (primär, sekundär eller tertiär, beroende på områdets beteckning – mindre känsligt, normalt eller känsligt) i enlighet med direktiv 91/271/EEG.

I bedömningen av ansökningar om medfinansiering har kommissionen också tagit hänsyn till om projekten ingår i funktionella integrerade system och hur de är integrerade i avrinningsområdesplanerna.

I de projekt som finansieras av Sammanhållningsfonden har principen att förorenaren betalar kunnat genomföras genom tillämpning av olika stödnivåer¹¹. Tillämpningen av principen att förorenaren betalar kommer snart att förstärkas genom tillämpning av ramdirektivet för vatten¹².

¹⁰ Direktiv 91/271/EEG.

¹¹ Arbetsdokument nr 1, GD Regionalpolitikens tillämpning av principen att förorenaren betalar.

¹² Direktiv 2000/60/EG.

Medlemsstaternas behöriga myndigheter på miljöområdet medverkar också i handläggning av projekt genom begäran om yttrande. Övervakning av samtliga projekt säkerställs också genom att myndigheterna är företrädare i övervakningskommittéerna.

2.1.4. Transport

Projekt inom transeuropeiska nät (TEN) av gemensamt intresse finansieras från budgetposten för TEN medan Sammanhållningsfonden anslår medel speciellt till TEN:s transportinfrastruktur.

Det är viktigt med samordning mellan de transeuropeiska transportnätens budget och Sammanhållningsfonden, eftersom dessa finansiella instrument beaktar behovet att bryta isoleringen för de regioner som lider av ett strukturellt handikapp eller som är öar, instängda eller avlägset belägna från unionens centrala regioner.

Enligt förordningen om TEN medges inte att samma fas av ett enskilt projekt finansieras både från TEN:s budget och från andra gemenskapskällor, men i vissa fall kan genomförbarhetsstudier som finansieras genom TEN:s budget följas av stöd från Sammanhållningsfonden och Europeiska investeringsbanken (EIB) för finansiering främst av anläggningsarbete inom den faktiska investeringen.

Finansieringsförordningen för TEN (EG nr 2236/95) ändrades genom EG nr 1655/99 för att inkludera bestämmelser om planering på medellång tid via vägledande fleråriga investeringsprogram och stimulera partnerskap mellan de offentliga och privata sektorerna, tillsammans med utnyttjande av ett litet belopp från budgetposten (1-2 %) för att stödja projekt som innefattar riskkapital.

I det vägledande fleråriga investeringsprogrammet för perioden 2000-2006 som antogs av kommissionen i september 2001 ingår ett sammanlagt belopp på cirka 2,8 miljarder euro för 11 prioriterade projekt (Essen-projekten), projektet Globala satellitnavigationssystem ("Galileo") och fyra grupper projekt av allmänt intresse.

Under år 2002 anslogs totalt 563,4 miljoner euro i åtagandebemyndiganden till TEN-transportprojekt inom fleråriga investeringsprogram, Galileoprojektet och projekt av gemensamt intresse utanför de fleråriga investeringsprogrammen. Därtill överfördes 7 miljoner euro till riskkapitalfaciliteten för att bidra till finansieringen av TEN-transportprojekt enligt ett koncept som bygger på köpkraftsparitet.

En fördelning av gemenskapens stöd 2002 per transportsätt visar att den i särklass största delen av unionens utgifter för transporter i TEN-transportbudgeten gick till järnvägsprojekt (nära 47 %), följt av Galileo (30 %) och vägar (4 %).

2.2. SAMORDNING MED STRUKTURFONDERNA: DE STRATEGISKA REFERENSRAMARNA

2.2.1. MILJÖ

Grekland

Den strategiska referensramen för miljösektorn ingår som ett särskilt kapitel i det operativa programmet för miljön i gemenskapens stödram för Grekland för åren 2000–2006. Kommissionen godkände detta operativa program den 24 juli 2001 (beslut C(2001) 1357). Den strategiska referensramen är ett verktyg i en övergripande intervention med syfte att förbättra landets efterlevnad av sina förpliktelser enligt EU:s miljölagstiftning och medverka till hållbar utveckling.

Sammanhållningsfondens finansiella bidrag till miljöplanen kan inte tillgodose alla Greklands stora behov av infrastruktur för dricksvatten, kommunalt avloppsvatten och hantering av fast avfall. Det väntas emellertid ge ett betydande bidrag i rätt riktning.

När det gäller hantering av fast avfall baseras den övergripande handlingsplanen på den nationella planen för hantering av fast avfall som har utarbetats av ministeriet för miljö, planering och offentliga arbeten och lagts fram för Europeiska unionen.

Denna plan bygger på förvaltningsplaner som godkänts på nationell, regional och lokal nivå, och det allmänna målet är en korrekt hantering av alla slags fast avfall och där så krävs återställande av miljön om den har försämrats och förorenats av avfall.

En motsvarande planering för hela landet har också gjorts för sektorn för kommunalt avloppsvatten i enlighet med kraven i direktiv 91/271/EEG. Sammanhållningsfonden och de medel ERUF ställer till förfogande kommer att hjälpa de grekiska myndigheterna att uppfylla bestämmelserna i detta direktiv.

Under genomförandet av den strategiska referensramen för miljöprojekt 2002 gjordes investeringar i sektorerna för *fast avfall, behandling av avloppsvatten och vattenförsörjning*. Majoriteten av de godkända projekten avser främst projekt som rör kommunalt avfall och därnäst vattenförsörjning och avloppsreningsverk. I samarbete med de nationella myndigheterna kommer framtida insatser att inriktas på genomförande och slutförande av investeringar på området för fast avfall och spillvatten så att kraven i gemenskapens lagstiftning uppfylls.

Spanien

Sammanhållningsfondens finansiering av projekt under programperioden 2000-2006 inriktas främst på åtgärder inom följande sektorer:

- Vattenförsörjning.
- Behandling av avloppsvatten och spillvatten.
- Hantering av kommunalt, industriellt och farligt avfall.

Insatserna väljs ut inom ramen för en samordnad strategi som utformas för var och en av de valda sektorerna, och formas inom program där de viktigaste insatserna i de olika sektorerna prioriteras. De måste också samordnas med insatser inom samma sektorer som finansieras genom strukturfonderna. Innehållet i var och en av de strategiska sektorsramarna beskrivs i årsredovisningen för Sammanhållningsfonden 2000.

Irland

De irländska myndigheterna lade fram den strategiska referensramen för miljösektorn år 2000 och denna referensram fortsätter att bilda grunden för överväganden om stöd till enskilda projekt i delsektorerna för avloppsvatten och fast avfall. Det är ganska lätt att säkerställa överensstämmelsen mellan strukturfondernas program och Sammanhållningsfondens prioriteringar eftersom Sammanhållningsfondens stöd är koncentrerat till ett fåtal stora byggnadsprojekt. Under 2002 godkändes inga nya miljöprojekt för medfinansiering.

Portugal

Den miljöstrategiska ramen för Portugal för perioden 2000–2006 innefattar följande prioriteringar:

- Att ytterligare utveckla och färdigställa den grundläggande miljöinfrastrukturen.
- Att utveckla förutsättningarna för hållbar utveckling, miljövard och förvaltning av naturresurserna.

Stöd från Sammanhållningsfonden har beviljats till större infrastrukturprojekt för vattenförsörjning, avledning och behandling av kommunalt avloppsvatten samt hantering av fast kommunalt avfall. Mindre och kompletterande projekt har också finansierats av ERUF inom de regionala programmen i den portugisiska ramen för gemenskapsstöd.

När det gäller vattenförsörjning samt avledning och behandling av kommunalt avloppsvatten är en metod baserad på integrerade system där en enda enhet handhar det totala interkommunala systemet som omfattar hela vattnets kretslopp numera norm. Fördelen är att projektens planerings- och investeringsfas kan utnyttjas optimalt samtidigt som det säkerställs att det integrerade systemet därefter drivs och underhålls av ett mycket professionellt och specialiserat företag.

Den enhet som förvaltar dessa system är antingen ett offentligt bolag, där kommunerna innehar en stor andel, eller ett mellankommunalt förbund som har en speciell lagfäst stadga. I båda fallen har överföring och delning av ansvaret för förvaltning av dessa integrerade system krävt komplicerade förhandlingar och utformning av serviceavtal mellan parterna.

På grund av ett överträdelseförfarande mot Portugal beträffande tilldelning av tjänstekontrakt till dessa företag inom den offentliga sektorn har godkännande av vissa nya projekt försenats betydligt. Dessa förseningar kommer att inverka på genomförandet av den miljöstrategiska ramen, även om förhoppningen är att en markant återhämtning ska kunna ske under 2003.

2.2.2. Transporter

Grekland

Den strategiska referensramen för transportsektorn i Grekland har godkänts genom de operationella programmen "Utveckling av huvudvägar, hamnar och tätorter" samt "Järnvägar, flygplatser och kollektivtransporter" i mars och april 2001. I den strategiska referensramen ingår insatser som tillsammans med medfinansieringen från ERUF främst syftar till att

- a) färdigställa de prioriterade huvudvägarna inom TEN i Grekland, dvs. huvudvägarna Pathe och Egnatia, Joniska huvudvägen samt motorvägen Korint–Tripoli–Kalamata/Sparti,
- b) färdigställa moderniseringen av Pathe-stambanan inklusive dess elektrifiering och signalsystem,
- c) modernisera infrastrukturen i två hamnar, nämligen Igoumenitsa och Heraklion,
- d) färdigställa moderniseringen av flygtrafikledningssystemet i Grekland.

Prioriterade områden för transportsektorn under innevarande period är i enlighet med den överenskomna strategin motorvägar, järnvägar och hamnar. Prioriteringarna syftar främst till att genomföra de transeuropeiska näten genom att bygga de prioriterade huvudvägarna Pathe och Egnatia.

Ytterligare planering krävs beträffande järnvägarna så att moderniseringen av Pathe-stambanan genomförs till fullo.

Spanien

I samband med överläggningarna mellan kommissionen och Spanien har de spanska myndigheterna lagt fram ett dokument om investeringar i de transeuropeiska transportnäten (TEN) där den allmänna strategin på området för programperioden 2000–2006 fastställs. Som en komplettering till detta dokument har de spanska myndigheterna fastställt en strategi för utnyttjande av strukturfonderna och Sammanhållningsfonden för att skapa bättre sammanhang och komplementaritet mellan dessa två instrument.

Denna strategi för utnyttjande av fonderna för att finansiera investeringar i de transeuropeiska transportnäten bygger främst på följande inslag:

De höghastighetsjärnvägslinjer som ingår i den strategiska ramen (Madrid–Barcelona–franska gränsen, Madrid–Valladolid, Madrid–Valencia och Córdoba–Málaga) är stambanor som medverkar till en bättre intermodal jämvikt för att nå en mera rationell och miljövänlig fördelning. Dessa projekt har högsta prioritet under perioden 2000–2006. Denna prioriterade ställning och den regionsövergripande karaktären (utom när det gäller linjen Córdoba–Málaga) gör Sammanhållningsfonden till den huvudsakliga finansieringskällan för tre av de fyra linjerna.

Irland

De irländska myndigheterna redovisade år 2000 den strategiska referensramen för transportsektorn. Denna referensram fortsätter att bilda grunden för överväganden om stöd till individuella projekt i delsektorerna för vägar och järnvägar. Överensstämmelse mellan prioriteringarna i berörda strukturfondsprogram och Sammanhållningsfonden kan uppnås relativt enkelt, då Sammanhållningsfondens stöd är koncentrerat till ett fåtal stora byggnadsprojekt. De högst prioriterade projekten har valts ut i båda delsektorerna. Under 2002 godkändes inga nya transportprojekt för medfinansiering.

Portugal

Under 2002 godkändes endast ett nytt projekt inom transportsektorn. Det gäller anknytning till det transeuropeiska nätet.

Sammanhållningsfondens åtgärder har under året därför till största delen inriktats på övervakning av genomförandet av de projekt som godkändes under föregående år. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt övergripande samordning särskilt beträffande investeringar som medfinansierats av andra gemenskapskällor i syfte att uppnå optimala synergieffekter och slutföra funktionella transportsystem 2006.

Inga ändringar har gjorts av de viktigaste strategiska riktlinjerna i referensramen.

2.3. BUDGETEN OCH DESS UTNYTTJANDE, ÅTAGANDE- OCH BETALNINGSBEMYNDIGANDEN

2.3.1. Disponibla budgetmedel

Enligt artikel 4 i förordning nr 1164/94, ändrad genom förordning nr 1264/99, "förordningen för Sammanhållningsfonden", uppgick Sammanhållningsfondens medel för åtaganden för år 2002 till 2 615 miljoner euro i 1999 års priser. Det slutliga belopp som efter indexering togs upp i budgeten var 2 788 miljoner euro inklusive cirka 1 miljon euro för tekniskt bistånd.

Med tillämpning av det intervall för resursfördelning per medlemsstat som fastställs i bilaga I till förordningen för Sammanhållningsfonden är den vägledande fördelningen av dessa medel per land följande (uttryckt i 1999 års priser):

Land	Fördelningsnyckel %	Fördelningsnyckel Miljoner euro
Spanien	61,03	1 596
Grekland	16,83	440
Irland	5,32	139
Portugal	16,83	440
Disponibla budgetmedel	100	2 615

2.3.2. Budgetutnyttjande

Av tabellerna nedan framgår utnyttjandet av Sammanhållningsfondens anslag år 2002, med indexering av de medel som överförts:

Sammanfattande tabell över Sammanhållningsfondens medelsutnyttjande 2002 (i euro)

Åtagandebemyndiganden	Ursprungliga	Överföringar	Slutligt anslag	Utnyttjande	Återtagna	Överfört till 2002
Budget 2002	2 789 000 000	0	2 789 000 000	2 788 154 716	845 284	0
Medel som överförts från 2001	3 314 496	0	3 314 496	3 314 496	0	0
Återuppförda medel	0	0	0	0	0	0
Återbetalningar	0	0	0	0	0	0
Totalt	2 792 314 496	0	2 792 314 496	2 791 469 212	845 284	0

Enligt bestämmelserna i artikel 7 i finansieringsförordningen skall de medel som inte utnyttjats vid slutet av budgetåret återtogs, om inte kommissionen fattar ett särskilt beslut om överföring. Åtagandebemyndigandena hade utnyttjats till 99,9 %, och endast 845 000 euro återtogs i slutet av budgetåret.

Endast 3,3 miljoner euro i åtagandebemyndiganden hade överförts från år 2001. Inga åtagande- eller betalningsbemyndiganden överfördes från år 2002 till 2003.

Betalningsbemyndigande	Ursprungliga	Överföringar	Slutligt anslag	Utnyttjande	Återtagna	Överfört till 2002
Budget 2002	2 600 000 000	548 000 000	3 148 000 000	3 148 000 000	0	0
Medel som överförts från 2001	0	0	0	0	0	0
Återuppförda medel	0	0	0	0	0	0
Återbetalningar	0	0	0	0	0	0
Totalt	2 600 000 000	548 000 000	3 148 000 000	3 148 000 000	0	0

När det gäller betalningar hade 548 miljoner euro överförts från mål 2 till Sammanhållningsfonden för att tillgodose medlemsstaternas betalningsansökningar. Samtliga betalningsbemyndiganden inklusive denna överföring har utnyttjats.

Utnyttjandet av anslagen fördelade på medlemsstaterna framgår av tabellerna nedan:

Medelsutnyttjande 2002 per medlemsstat

Åtagandebemyndiganden 2002

Medlemsstat	Miljö		Transport		Blandat Belopp	Totalt	
	Belopp	% Miljö	Belopp	% Transport		Belopp	%
Spanien	930 467 527	47,1	1 046 236 673	52,9		1 976 704 200	70,8
Grekland	220 580 268	65,8	114 577 670	34,2		335 157 938	12,0
Irland	75 378 358	41,3	107 282 982	58,7		182 661 340	6,5
Portugal	60 318 853	20,3	236 461 881	79,7		296 780 734	10,6
Tekniskt bistånd	-	-	-	-	165 000	165 000	0
Totalt	1 286 745 006	46,1	1 504 559 206	53,9	165 000	2 791 469 212	100

Betalningsbemyndiganden 2002

Medlemsstat	Miljö		Transport		Blandat Belopp	Totalt	
	Belopp	% Miljö	Belopp	% Transport		Belopp	%
Spanien	924 763 990	44,6	1 146 960 474	55,4		2 071 724 465	65,8
Grekland	125 620 657	26,3	351 182 669	73,7		476 803 326	15,1
Irland	98 040 769	51,0	94 157 866	49,0		192 198 635	6,1
Portugal	187 660 533	46,1	219 461 276	53,9		407 121 809	12,9
Tekniskt stöd	-	-	-	-	151 764	151 764	0
Totalt	1 336 085 950	42,4	1 811 762 284	57,6	151 764	3 148 000 000	100

Precis som under 2000 utnyttjade Spanien och Irland större anslag än de tilldelats under år 2002 och kompenserade därmed ett lägre utnyttjande än de tilldelade anslagen för Portugal och Grekland.

Efter att miljöprojekten markant övervägt utnyttjandet av anslagen under 2001 (51,5 % av åtagandebemyndigandena och 61,3 % av betalningsbemyndigandena) låg betoningen 2002 däremot på transportprojekt (53,9 % respektive 57,6 % av de totala anslagen).

Det kumulerade utnyttjandet per land 2000–2002 (tekniskt stöd undantaget) framgår av följande tabell:

Medlemsstat	Fördelningsnyckel 2000-2003	2000	2001	2002	Totalt
Spanien	61,02 %	1 601 305 968	1 676 893 850	1 973 389 704	5 251 589 522
Grekland	16,81 %	435 532 521	467 400 382	335 157 938	1 238 090 841
Irland	5,30 %	169 624 664	115 000 000	182 661 340	467 286 004
Portugal	16,87 %	450 770 587	455 699 130	296 780 734	1 203 250 451
EUR 4	100,00 %	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	8 160 216 818

2.3.3. Budgetutnyttjande under föregående period (1993–1999)

I tabellen nedan visas utvecklingen under 2002 för utestående åtaganden (RAL) för perioden 1993–1999:

Betalning under 2002 av åtaganden för 1993-1999

Medlemsstat	Urspr. RAL	Frigjort	Betalningar	Slutlig RAL
Spanien	1 431 403 614	36 410 115	479 907 815	915 085 684
Grekland	580 201 417	831 909	197 383 280	381 986 228
Irland	152 406 440	54 101	61 859 930	90 492 409
Portugal	155 331 457	2 176 027	50 026 932	103 128 498
Tekniskt stöd	310 161	213 707	0	96 454
Totalt	2 319 653 089	39 685 859	789 177 957	1 490 789 273

Sammanhållningsfondens åtaganden görs på differentierade anslag. Om samtliga projekt genomförs enligt besluten finns en « automatisk » återstod att betala på grund av intervallet mellan tidpunkten för beslutet och tidpunkten för slutbetalningen (vanligtvis 4 till 5 år).

Insatserna för att helt reglera RAL som inleddes 2000 har fortsatt i högre takt under 2002 eftersom cirka 36 % av de medel som återstod att betala i början av året antingen har betalats ut eller frigjorts under året. I slutet av 2002 uppgick därmed RAL endast till något mer än hälften av Sammanhållningens budget för ett år. Åtgärderna för att reglera RAL kommer givetvis att fortsätta under 2003.

3. PROJEKT OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER

3.1. FONDENS STÖD PER MEDLEMSSTAT

3.1.1. Grekland

Under 2002 godkände kommissionen anslag från Sammanhållningsfonden till ett totalt belopp av 238,7 miljoner euro, varav 129,6 miljoner euro åtogs i det årets budget.

Om åtaganden som gjorts genom beslut under tidigare år (199 miljoner euro) medräknas, uppgick det totala åtagna beloppet år 2002 till 335 miljoner euro.

Följande tabell visar stöd från Sammanhållningsfonden som godkändes år 2002 samt det totala belopp som åtogs det året.

	Total stödberättigande kostnad (miljoner euro)	Totalt stöd från fonden (miljoner euro)	Åtaganden 2002* (miljoner euro)
Miljö	309 429 632	232 072 223	220 580 268
Transporter	8 524 400	6 648 211	114 577 670
Summa fonden	317 954 032	238 720 434	335 157 938
% Miljö	97 %	97 %	66 %
% Transporter	3 %	3 %	34 %

* Inberäknat åtaganden grundade på beslut som tagits år 2002 och tidigare.

3.1.1.1 Miljö

Under budgetåret 2002 koncentrerade Sammanhållningsfonden sitt finansiella stöd till de prioriterade sektorerna hantering av fast avfall, vattenförsörjning och behandling av avloppsvatten. Syftet var att komplettera stödcykeln och fylla brister i de befintliga systemen för att genomföra den överenskomna strategiska referensramen.

Under 2002 godkände kommissionen stöd från Sammanhållningsfonden till tretton projekt till ett totalt belopp av 232 miljoner euro, varav 129,6 miljoner euro hade åtagits i det årets budget. De godkända stöden och åtagna anslagen fördelar sig på följande sätt:

Beslut nr	Projekt nr	Projektnamn	Total kostnad	Fondens stöd	Åtaganden
C(2002)4708	CCI: 2002-GR-16-C-PE-007	Projekt för hantering av fast avfall i Chalkidike, Pella och Kilkis, regionen Mellersta Makedonien	23.055.776	17.291.832	13.833.465
C(2002)4676	CCI: 2001-GR-16-C-PE-012	Avlopp, vattenförsörjning, utvidgning av avloppsreningsverk i Lamia, regionen Grekiska fastlandet	12.000.000	9.000.000	7.200.000
C(2002)4704	CCI: 2002-GR-16-C-PE-003	Anläggning av deponier i Trikala och Larisa, regionen Thessalien	9.284.247	6.963.185	5.570.548
C(2002)4702	CCI: 2002 GR 16 C PE 001	Hantering av fast avfall på ön Samos, regionen Nordegeiska öarna	10.444.000	7.833.000	6.266.400
C(2002)1769	CCI: 2001-GR-16-C-PE-019	Vattenförsörjning och avlopp i regionen Östra Makedonien och Thrakien	16.176.000	12.132.000	9.705.600
C(2002)4710	CCI: 2002 GR 16 C PE 006	Anläggning av en deponi och tillfartsvägar i nordvästra delen av Thessaloniki, regionen Mellersta Makedonien	33.992.210	25.494.157	20.395.326
C(2002)4636	CCI: 2001 GR 16 C PE 028	Utvidgning av avlopp och vattenförsörjning, utvidgning och modernisering av avloppsreningsverk i Katerini, regionen Mellersta Makedonien	20.000.000	15.000.000	12.000.000
C(2002)4709	CCI: 2002 GR 16 C PE 004	Återställande av deponi och dräneringsenhet i Tagarades, regionen Mellersta Makedonien	13.833.071	10.374.803	8.299.842
C(2002)4698	CCI: 2001 GR 16 C PE 010	Vattenförsörjning, avlopp och avloppsreningsverk i Malia, regionen Kreta	16.249.704	12.187.278	9.749.822
C(2002)4696	CCI: 2000 GR 16 C PE 006	Anläggning av Aposelemi-dammen i Agios Nikolaos, Heraklion, regionen Kreta	124.879.970	93.659.978	18.844.496
C(2002)4703	CCI: 2002 GR 16 C PE 002	Anläggning av deponier i norra delen av Euboia & Fokida, regionen Grekiska fastlandet	6.731.623	5.048.717	4.038.974

C(2002)4706	CCI: 2002 GR 16 C PE 009	Projekt för hantering av fast avfall – Achaia deponi, Aigialia deponi, deponi och transportsystem i Nafpaktosområdet, återställande av deponin i Epitalion, regionen Västra Grekland	12.830.000	9.622.500	7.698.000
C(2002)4705	CCI: 2002 GR 16 C PE 010	Anläggning av deponier och återställande av gamla deponier (deponi på norra Korfu, utbyggnad av deponin i Kefalinia, ersättning av deponin på Korfu), regionen Joniska öarna	9.953.031	7.464.773	5.971.818
Summa			309.429.632	232.072.223	129.574.291

Baserat på beslut som fattats under det föregående året har 84,4 miljoner euro tagits i anspråk i det årets budget.

Slutligen har kommissionen utfärdat tre rättelser av mindre viktiga fel som inte påverkar finansieringen.

3.1.1.2 Transporter

Järnvägar

Under 2002 antog kommissionen inga beslut om stöd till järnvägssektorn.

En ansökan om ändring av beslutet beträffande projektet Thessaloniki-Alexandroupolis godkändes av kommissionen i augusti 2002. Ändringen hänför sig till sista dag för slutförandet av projektet utan ökning av budgeten.

Ett projektförslag beträffande den tredje etappen av byggandet av avsnittet Thriassio-Eleusis-Korinth mottogs i november 2001. Det resulterade inte i något beslut eftersom kommissionen ansåg att betydande ytterligare uppgifter behövdes.

Baserat på beslut som fattats under föregående år, har ett belopp på 44 498 531 åtagits i 2002 års budget.

Vägar

Inga nya beslut om stöd till vägprojekt godkändes under 2002.

En ansökan om ändring av beslutet om projektet "Hamnen i Igoumenitsa – Etapp A" godkändes 2002. Därigenom ökade den sammanlagda stödberättigande kostnaden från 41,7 miljoner euro till 50,2 miljoner euro och Sammanhållningsfondens bidrag från 35,4 miljoner euro till 42 miljoner euro. Baserat på detta beslut har ett belopp på 6,6 miljoner tagits i anspråk i 2002 års budget.

Beslut nr	Projekt nr	Projektnamn	Total ökning av kostnaden enligt beslutet	Ökning av fondens stöd	Åtagande
C(2002)4628	CF: 930965004	Hamnen i Igoumenitsa: Etapp A	8 524 400	6 648 211	6 648 211

Baserat på beslut som fattats under föregående år har 63 430 928 euro tagits i anspråk i årets budget.

3.1.2. Spanien (inklusive de mest avlägsna regionerna)

Kommissionen antog 88 nya beslut om beviljande av stöd från Sammanhållningsfonden som uppgick till 2 654 miljoner euro varav 1 973 miljoner utnyttjades under 2002. Dessa åtaganden överskred med 271 miljoner euro den tilldelning som beviljats Spanien detta år för att undvika förlust av disponibla budgetmedel som inte utnyttjats av andra medlemsstater.

Åtagandena, av vilka 47 % avser miljösektorn och 53 % sektorn för transportinfrastrukturer, följer av nya beslut som antagits detta år samt ändringar och årliga utbetalningar enligt tidigare fattade beslut. Sammanlagt 53 ändringsbeslut godkändes.

Följande tabell visar belopp per sektor:

	Total stödberättigande kostnad* (miljoner euro)	Totalt stöd* (miljoner euro)	Åtaganden 2002* (miljoner euro)
Miljö	1 495	1 210	927
Transporter	1 807	1 444	1 046
Summa fonden	3 302	2 654	1 973
% Miljö	45,3 %	45,6 %	47 %
% Transporter	54,7 %	54,4 %	53 %

*avrundade siffror

Under år 2002 utanordnades 2 072 miljoner euro i betalningsbemyndiganden och 61 ärenden avslutades och restbeloppet utbetalades.

3.1.2.1 Miljö

Sammanhållningsfonden fortsatte att inrikta sitt finansiella stöd på de tre prioriterade sektorerna vattenförsörjning, sanering och rening av avloppsvatten samt hantering av fast kommunalt avfall, industriellt och farligt avfall. Nödvändiga förstudier för genomförande av projekt inom vattensektorn har finansierats. Det främsta syftet med dessa projekt var att hjälpa kommuner och regioner att förbättra sina nät för dricksvattenförsörjning, behandling av avloppsvatten och avloppsnät liksom insamling och hantering av avfall.

Sammanhållningsfondens bidrag per sektor visar att sanering och rening av avloppsvatten fortfarande tar emot merparten av resurserna på miljöområdet, detta år följt av avfallssektorn.:

Sektor	Total stödberättigande kostnad (miljoner euro)	Totalt stöd (miljoner euro)	% av stödet	Åtaganden 2002 (miljoner euro)
Vattenförsörjning	174,18	139,32	11,51 %	118,00
Sanering och rening av avloppsvatten	822,34	670,99	55,46 %	473,45
Hantering av fast avfall	488,52	390,82	32,30 %	328,65
Tekniskt stöd	10,35	8,80	0,73 %	7,04
Summa	1 495,39	1 209,93	100,00	927,14

Vattenförsörjning

Under 2002 uppgick gemenskapens stöd till insatser som rör vattenförsörjning 139 miljoner euro, vilket är 11,5 % av det belopp som anslogs till miljösektorn.

De projekt som finansieras i denna sektor syftar främst till att dricksvatten skall kunna levereras i tillräckliga mängder, och att säkerställa att kvaliteten på det dricksvatten som distribueras till konsumenterna uppfyller kraven i gemenskapens direktiv.

Vattenförsörjning			
Projekt antagna under 2002			
Projektnr	Projektets namn	Total kostnad (euro)	Fondens stöd (euro)
2000 ES 16 C PE 045	Vattenförsörjning i Surs flodområde – 2001	15 433 363	12.346.690
2000 ES 16 C PE 128	Vattenförsörjning i Júcars flodområde - 2001	14.011.098	11.208.87
2001 ES 16 C PE 003	Vattenförsörjning Guadalquivirs flodområde	5.525.579	4.420.463
2001 ES 16 C PE 021	Åtgärder som rör vattenförsörjningen i Ebros flodområde - 2001 - Grupp 2	16.538.331	13.230.665
2001 ES 16 C PE 041	Reglerande vattenmagasin och anknytande rörledningar i vattenförsörjningsnätet – Ibiza	5.634.489	4.507.591
2002 ES 16 C PE 003	Utökad vattenförsörjning i Navas del Marqués (Avila)	19.454.762	16.536.548
2002 ES 16 C PE 031	Åtgärder som rör vattenförsörjningen i Ebros flodområde - 2002	17.272.286	13.817.829
2002 ES 16 C PE 057	Vattenförsörjning och interkommunala system i provinserna Cádiz och Jaén	10.706.529	8.565.223
2002 ES 16 C PE 061	Vattenförsörjning och interkommunala system i provinserna Granada och Málaga	27.409.299	21.927.439

Behandling av avloppsvatten

Stödet till denna sektor uppgick till 671 miljoner euro år 2002, dvs. 55 % av Sammanhållningsfondens miljöanslag, som mottar den största andelen av de resurser som står till förfogande för sektorn. Insatserna inriktas fortfarande på att uppfylla kraven i direktiv 91/271/EEG och att genomföra den nationella planen för sanering och rening.

För projekt och grupper av projekt som genomförs i tätorterna i de viktigaste flodområdena har 28 beslut antagits, vartill kommer fem beslut om ändring av redan antagna projekt. Projekten avser förbättring av befintliga reningsanläggningar, huvudledningar för avlopp och reningsverk så att de uppfyller strängare krav. Detta är bland annat fallet i projektet för utökning av reningsverket i Besós (Katalonien). Detta projekt avser utvidgning av den biologiska behandlingen till spillvatten för att uppfylla kraven i miljödirektiven och göra det möjligt att behandla cirka 525 000 m³ spillvatten/dag.

Behandling av avloppsvatten			
Antagna projekt under 2002			
Projektnr	Projektname	Total kostnad (euro)	Fondens stöd (euro)
2000 ES 16 C PE 058	Sanering och vattenförsörjning i Seguras flodområde – 2001	36.386.314	29.109.050
2000 ES 16 C PE 120	Projekt för sanering och rening i Tajos flodområde - 2001-Grupp 1	15.801.166	12.640.933
2001 ES 16 C PE 006	Sanering i Ebro's flodområde – 2001 – Grupp 1	15.201.000	12.160.800
2001 ES 16 C PE 019	Sanering i Surs flodområde - 2001-Grupp I	12.362.306	9.889.845
2001 ES 16 C PE 017	Projekt för sanering och rening i Guadalquivirs flodområde - 2001-Grupp 3	18.189.027	14.551.222
2001 ES 16 C PE 033	Projekt för sanering och rening i Surs flodområde – 2001-Grupp 2	20.452.245	16.361.796
2001 ES 16 C PE 035	Sanering i Tajos flodområde- 2001-Grupp II	59.005.518	47.204.415
2001 ES 16 C PE 037	Sanering i Júcar's flodområde - 2001- Grupp 3	16.512.102	13.209.681
2001 ES 16 C PE 038	Sanering och rening i Valle del Liébana	9.766.000	7.812.800
2001 ES 16 C PE 050	Sanering i Júcar's flodområde - 2001- Grupp 2	14.083.376	11.266.701
2001 ES 16 C PE 052	Projekt för sanering på Kanarieöarna– 2001- Grupp 2	5.673.042	4.538.834
2001 ES 16 C PE 054	Sanering och behandling av slam och återanvändning av kommunalt avloppsvatten i Katalonien	78.447.105	62.757.684
2001 ES 16 C PE 058	Utbyggnad av reningsverket i Besós till att omfatta biologisk rening	136.730.254	116.220.716

2002 ES 16 C PE 002	Utveckling av Getafes mellersta flodområde och Arroyo Culebros nedre flodområde	43.970.160	37.374.636
2002 ES 16 C PE 019	Sanering och rening av vatten i Gipuzkoa – 2002	26.335.032	21.068.026
2002 ES 16 C PE 021	Sanering och fullständig rening i olika tätorter i Guadianas övre flodområde	10.858.000	8.686.400
2002 ES 16 C PE 022	Sanering och fullständig rening i Tajos nedre flodområde Sierra de Gata	12.530.000	10.024.000
2002 ES 16 C PE 030	Sanering och vattenrening på Balearerna - 2002	11.445.835	9.156.668
2002 ES 16 C PE 032	Sanering av floden Segura i regionen Murcia	12.000.000	9.600.000
2002 ES 16 C PE 033	Åtgärder för rening i Ebros flodområde – 2002 -	20.699.238	16.559.390
2002 ES 16 C PE 036	Sanering och rening i den nedre delen av Mieras mellersta flodområde: mellersta delen av Cudeyo	11.714.650	9.371.720
2002 ES 16 C PE 037	Sanering och rening av vatten i Biscaya – 2002	30.881.605	24.705.284
2002 ES 16 C PE 044	Sanering och rening av avloppsvatten i skyddade naturområden -Andalusien -.Etapp.II	20.356.997	16.285.598
2002 ES 16 C PE 045	Sanering och rening i Guadalquivirs mellersta flodområde (Provinsen Córdoba)	15.503.110	12.402.488
2002 ES 16 C PE 046	Sanering och rening av Guadalquivirs flodområde (Provinsen Sevilla)	20.431.478	16.345.182
2002 ES 16 C PE 051	Sanering av flodområdet i norra Asturien – 2002	23.938.274	19.150.619
2002 ES 16 C PE 054	Sanering av Guadalquivirs flodområde - 2002 - Grupp I	14.786.461	11.829.169
2002 ES 16 C PE 058	Utbyggnad och förbättring av saneringen i Júcars flodområde 2002-Grupp III-	26.736.326	21.389.061

Avfall

I syfte att genomföra den nationella avfallsplan som godkändes år 2000 och de regionala planer som godkänts av varje självstyrande region har de spanska myndigheterna presenterat ett stort antal projekt i denna sektor.

Under år 2002 har 23 beslut antagits om avfallshantering och två beslut om ändring av två tidigare antagna projekt. Flertalet avser kommunala projekt, antingen i enskilda kommuner eller gemensamma mellan kommuner, beroende på deras läge i de autonoma regionerna. Ett stöd på 391 miljoner euro har beviljats, vilket utgör 32 % av det totala anslaget till miljön.

För att följa bestämmelserna i olika direktiv har projekt för hantering av fast kommunalt avfall, selektiv insamling, komposterings- och återvinningsanläggningar samt stängning av avfallsupplag prioriterats.

Avfall			
Projekt antagna 2002			
Projektnr	Projektnamn	Total kostnad (euro)	Fondens stöd (euro)
2000 ES 16 C PE 143	Avfallshantering i Madrid	10.502.906	8.402.325
2000 ES 16 C PE 144	Åtgärder som rör avfallshantering i den självstyrande regionen Valencia -2001-Grupp 1	9.348.364	7.478.691
2000 ES 16 C PE 145	Avfallshantering i Baskien - 2001- Grupp 1 – Vizcaya	23.946.052	19.156.842
2001 ES 16 C PE 008	Åtgärder som rör avfallshantering i den självstyrande regionen Andalusien- 2001 - Grupp 3	33.700.224	26.960.179
2001 ES 16 C PE 013	Avfallshantering i Baskien – 2001- Grupp 2 Vitoria	16.823.349	13.458.679
2001 ES 16 C PE 025	Utbyggnad av anläggningar för hantering av fast kommunalt avfall i den självstyrande regionen Andalusien– 2001	21.034.274	16.827.419
2001 ES 16 C PE 027	Avfallshantering i Aragón	7.608.670	6.086.936
2001 ES 16 C PE 028	Avfallshantering på Kanarieöarna - 2001- Grupp 1	33.237.250	26.589.800
2001 ES 16 C PE 029	Installation av ett komposteringsystem i tunnlar i avfallsanläggningen i Es Milá- Menorca	1.627.290	1.301.832
2001 ES 16 C PE 042	Avfallshantering i Castilla La Mancha – 2001- Grupp 2	24.749.725	19.799.780
2001 ES 16 C PE 043	Hantering av fast kommunalt avfall i den självstyrande regionen Extremadura – 2001	12.276.145	9.820.916
2001 ES 16 C PE 053	Stängning av avfallsupplag för fast och nedbrytbart kommunalt avfall i San Marcos – Guipuzcoa-1 ^a fasen	5.000.000	4.000.000
2001 ES 16 C PE 055	Anläggning och anpassning av infrastrukturer för att hantera fast kommunalt avfall i Katalonien	36.872.093	29.497.674
2002 ES 16 C PE 001	Anläggning för behandling av kommunalt avfall i Gomecello – Salamanca	18.030.363	14.424.290
2002 ES 16 C PE 012	Avfallshantering i den självstyrande regionen Andalusien-2001-Grupp 4	12.827.655	10.262.124
2002 ES 16 C PE 023	Åtgärder för avfallshantering i den självstyrande regionen Castilla La Mancha – 2002	40.298.984	32.239.187
2002 ES 16 C PE 025	Avfallshantering i Galicien – 2002	27.344.876	21.875.901
2002 ES 16 C PE 026	Infrastrukturer för utveckling av planen för hantering av kommunalt avfall i regionen Murcia	13.013.172	10.410.537

2002 ES 16 C PE 028	Åtgärder för avfallshantering i den självstyrande regionen Valencia-2002	20.803.064	16.642.452
2002 ES 16 C PE 029	Åtgärder för avfallshantering i den självstyrande regionen Kastilien och León – 2002	24.241.747	19.393.398
2002 ES 16 C PE 041	Inrättande och förbättring av infrastrukturnätet för hantering av kommunalt avfall i Katalonien	19.060.000	15.248.000
2002 ES 16 C PE 042	Anpassning av förbränningsanläggningarna för kommunalt avfall i Katalonien till kraven i direktiv 2000/76/EG	11.934.740	9.547.792
2002 ES 16 C PE 049	Enhet för behandling av slam från reningsanläggningar: Anläggning för kompostering och värmeterkning i Loeches	34.401.169	27.520.935

Tekniskt bistånd – preliminära utredningar

Under 2002 godkändes sex beslut om preliminära utredningar och tekniskt bistånd, till ett sammanlagt belopp av 8,8 miljoner euro varav 7 miljoner euro togs i anspråk detta år. Dessa utredningar innefattar tekniska, ekonomiska och miljömässiga utredningar som krävs för genomförande av projekt. Det tekniska stödet syftar till att bidra till utarbetande av anläggningsprojekt som kan komma att läggas fram för medfinansiering.

Tekniskt stöd – preliminära utredningar			
Projekt antagna 2002			
Projektnr	Projektnamn	Total kostnad (euro)	Fondens stöd (euro)
2002 ES 16 C PE 008	Tekniskt stöd. – Sanering av Marismas de Santoña	959.250	815.362
2002 ES 16 C PE 010	Tekniskt stöd.- Åtgärder på vattenområdet i Villaviciosa, Oviedo och Llanera	402.670	342.270
2002 ES 16 C PE 011	Tekniskt stöd.- Sanering i Ferrol, Lugo och Orense	2.036.870	1.731.339
2002 ES 16 C PE 013	Tekniskt stöd. – Utökande av nätet av avloppsledningar och avloppsreningsverk i Guadalajara	299.951	254.958
2002 ES 16 C PE 014	Preliminära utredningar för andra huvudledning för vattenförsörjning i Madrid	4.974.544	4.228.362
2002 ES 16 C PE 040	Tekniskt stöd. Utvidgning av vattenförsörjningen till Mancomunidad del Algodor	1.682.000	1.429.700

3.1.2.2 Transporter

Under 2002 har kommissionen antagit sammanlagt 13 beslut om finansiering av projekt i transportsektorn för sammanlagda investeringar i storleksordningen 2 140 miljoner euro och ett totalt stödbelopp från Sammanhållningsfonden på 1 444 miljoner euro. Åtaganden gjordes under året för totalt 1 046,2 miljoner euro och avser nya beslut som antagits detta år, liksom ändringar och årliga utbetalningar enligt tidigare fattade beslut.

Av det totala stödbelopp som kommissionen godkände år 2002 utnyttjade transportsektorn 54,4 % av det totala stödet och 53 % av de åtaganden som genomfördes. I tabellen nedan visas beloppet per sektor.

Transportsätt	Stödberättigande kostnad (miljoner euro)	Fondens stöd (miljoner euro)	Andel av stödet som godkänts 2002	Utnyttjat stöd 2002 (miljoner euro)
Vägar*	0			29,0
Järnvägar	1576,2	1328,9	87,2 %	888,8
Hamnar	133,0	74,0	7,4 %	95,5
Flygplatser	98,0	41,2	5,4 %	32,9
Summa	1 807,2	1 444,1	100,0 %	1 046,2

* Åtagandena 2002 avser årliga utbetalningar för projekt som godkänts före 2002

Vägnät

Beträffande detta transportsätt konstaterades under år 2002 tydliga framsteg i genomförandet av projekt som godkänts under föregående år vilket gjorde det möjligt att utnyttja budgetmedel motsvarande dessa genomförandegrader. Ingen ny ansökan om stöd inkom emellertid från de spanska myndigheterna under 2002.

Järnvägsnät

Under 2002 gjorde kommissionen särskilda insatser till förmån för investeringar för att utveckla höghastighetslinjer i Spanien. Under året godkändes sammanlagt 8 nya beslut. Bland dessa var de viktigaste de som avsåg olika avsnitt av linjen Madrid - Valladolid som tillsammans med linjen Madrid – Barcelona – franska gränsen, utgör ett av de fjorton stora projekt som Europeiska rådet i Essen (9-10 december 1994) förklarar prioriterade. Efter byggandet av höghastighetslinjen Madrid – Valladolid kommer restiden mellan dessa två städer att sänkas till cirka 90 minuter och antalet resenärer bedöms öka med cirka 9 miljoner fram till 2025. Avsnittet Madrid – Valladolid kommer, förutom de fördelar som hör samman med anslutningen till linjen Vitoria - Dax (Frankrike), dessutom på ett betydelsefullt sätt bidra till att integrera de spanska nordliga och nordöstliga linjerna med resten av landet. Denna nya linje planeras tas i bruk 2007.

Arbetena beträffande andra projekt som godkänts eller som håller på att genomföras har utvecklats som planerat enligt de uppgifter som framkommit vid olika möten i Övervakningskommittéerna.

Järnvägsnät – projekt antagna under 2002			
Projekt nr	Projektnamn	Total kostnad (miljoner euro)	Fondens stöd (miljoner euro)
CCI 2000-ES-16-C-PT-001	Höghastighetslinje Lleida – Tarragona (nya avsnitt)	115,6	61,6
CCI 2001-ES-16-C-PT-012 à 018	Höghastighetslinje Madrid – Valladolid (avsnitt I till VI)	257,9	186,3
CCI 2001-ES-16-C-PT-002 et 003	Höghastighetslinje Madrid – Valladolid (Guadarrama-tunneln)	1 492,7	1 081,0
Summa		1 866,2	1 328,9

Hamnar

När det gäller kusthamnar medfinansierade Sammanhållningsfonden under 2002 fyra nya projekt utöver projektet för utvidgning av Barcelonas hamn som godkändes 2001. Sammanhållningsfondens medfinansiering avser åtgärder för att utöka eller bygga nya vågbrytare för att förbättra säkerheten och öka kapaciteten för kustsjöfart.

Samtliga dessa projekt följer gemenskapens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet. Hamnen i Estaca, belägen på ön Hierro i Kanarieöarna är särskilt representativ eftersom den kommer att bli en mycket viktig faktor för kommunikationerna för denna ö i de yttersta randområdena.

Hamnar – projekt antagna under 2002			
Projekt nr	Projektnamn	Total kostnad (miljoner euro)	Fondens stöd (miljoner euro)
CCI 2001-ES-16-C-PT-002	Hamnen i Estaca (Kanarieöarna)	29,9	22,9
CCI 2001-ES-16-C-PT-012	Hamnen i Osa (Asturien)	40,0	16,7
CCI 2001-ES-16-C-PT-019	Hamnen i Campamento (Andalusien)	44,4	16,6
CCI 2002-ES-16-C-PT-001	Hamnen i Bilbao	39,7	17,8
Summa		154,0	74,0

Flygplatser

När det gäller flygplatser beviljade kommissionen under 2002 ett stöd till ett projekt för att införa ett system för automatisk förflyttning av resenärer mellan de olika terminalerna på Madrids flygplats Barajas. Detta projekt omfattas av åtgärd 4 i bilaga 2 till beslut nr 1692/96/EG om gemenskapens riktlinjer för utveckling av det transeuropeiska transportnätet. Den sammanlagda kostnaden för detta projekt uppskattas till 119,3 miljoner euro och det godkända stödet uppgår till 41,1 miljoner euro.

Spanien - de yttersta randområdena

I åtgärderna uppmärksammas liksom tidigare betydelsen av utvecklingen i de yttersta randområdena (Kanarieöarna). Denna aspekt har tidigare betonats i kommissionens rapport KOM(2000) 147 om åtgärder för att genomföra artikel 299.2 i fördraget. Gemenskapsstöd har beviljats till ett belopp av 49 miljoner euro.

Åtgärderna inriktas inom miljöområdet på avfallssektorn, eftersom Kanarieöarna i egenskap av öar har särskilda problem på detta område. De åtgärder som tidigare inletts för att bygga större miljöanläggningar har fortsatt.

När det gäller transportinfrastrukturer utgör hamnprojektet i Estaca, belägen på ön Hierro, som omfattar ett totalt stödbelopp på 22,9 miljoner euro, en viktig länk i kommunikationerna för denna ö och ger lokalbefolkningen möjligheter att övervinna de problem som isoleringen ger upphov till liksom de olägenheter som är förknippade med randområdet.

3.1.3. Irland

Under 2002 godkände kommissionen inga nya anslag från Sammanhållningsfonden till Irland. Anslagen till de tre befintliga projekten ökades med sammanlagt 85,8 miljoner euro för att täcka extra åtgärder inom befintliga projekt. Fem andra åtaganden för sammanlagt 75 miljoner euro gjordes också och innefattar årliga delbetalningar till redan antagna projekt.

Detta åtagandemönster påverkas av storleken på det anslag som finns tillgängligt för Irland och den trend som inletts under senare år att övergå från stöd till små projekt mot stöd till stora projekt med flerårsbudgetar.

När det gäller åtaganden är det med ett fåtal stora projekt ganska svårt att nå balans varje år. Den kumulerade balansen mellan transport- och miljöprojekt under perioden 2000–2006 har efter de åtaganden som gjorts 2002 nu förts mer i jämvikt och har utvecklats från proportionen 19 % / 81 % år 2000 mellan transport/miljö till kumulerade siffror på 46 % / 54 % i slutet av 2002. Målet är emellertid fortfarande att nå en 50:50-balans under programperioden.

12 projekt från perioden 1994-99 avslutades också, och slutrapporterna från fem andra projekt bedömdes under år 2002. Dessutom gjordes 7 ändringar av projekt som beslutats åren 1994–1999.

3.1.3.1. Miljö

De två prioriterade områdena för miljösektorn under den pågående perioden är uppsamling och behandling av avloppsvatten samt hantering av fast kommunalt avfall.

Uppsamling och behandling av avloppsvatten

Inget nytt projekt fick stöd under 2002. Ett befintligt projekt, Limerick Main Drainage etapp III, ändrades för att bevilja ytterligare stöd på 30,6 miljoner euro för byggnation av ytterligare inslag i uppsamlingsystemet för avloppsvatten. Dessa arbeten hade beskrivits i den ursprungliga stödansökan men beviljades inledningsvis inte stöd.

Behandling av avloppsvatten			
Projektnummer	Projektnamn	Typ av projekt/åtagande	Åtaganden 2002 (miljoner euro)
2000 IE 16 C PE 001	Behandling av avloppsvatten Dublin-regionen (fas V)	Tredje årliga utbetalningen	13.34
1999 IE 16 C PE 002	Huvudavvattning i Limerick (fas III)	Tredje årliga utbetalningen	37.49
1999 IE 16 C PE 003	Huvudavvattning i Cork (fas III)	Andra årliga utbetalningen	24.55
Summa			75.38

Fast avfall

Inget nytt projekt fick stöd under 2002. De irländska myndigheterna meddelade kommissionen 2002 att de inte skulle kunna utnyttja hela den vägledande tilldelningen av stöd på 33 miljoner euro som kommissionen föreslagit för åtgärder i sektorn för fast avfall. Kommissionen gav uttryck för sin oro och besvikelse för osäkerheten beträffande framsteg på detta område. Man kunde dock enas om att upprätthålla balansen mellan åtaganden för åtgärder på miljö- respektive transportområdet under perioden 2000-2006, som är kommissionens huvudsakliga utgiftsprioritet.

3.1.3.2. Transporter

Liksom i miljösektorn finns det endast två prioriterade områden under denna period, vägar och kollektivtrafik.

Vägar

Inget nytt projekt fick stöd under 2002. Ett befintligt projekt, M1 Cloghran Lissenhall fas II, ändrades för att bevilja ytterligare stöd på 28,8 miljoner euro för anläggning av ytterligare motorvägsavsnitt och anpassning av befintliga vägar. Dessa arbeten hade beskrivits i den ursprungliga stödansökan men beviljades inte stöd inledningsvis.

Projektnummer	Projektname	Typ av projekt/åtagande	Åtagande 2002 (miljoner euro)
2000 IE 16 C PT 002	M1 Cloghran – Lissenhall (Stage II)	Tredje årliga delbetalningen	45.77
2000 IE 16 C PT 003	M1 Lissenhall Balbriggan	Andra årliga delbetalningen	10.23
1999 IE 16 C PT 004	Heuston terminal & sydvästra korridoren (fas I)	Andra och tredje årliga delbetalningarna	51.28
Summa			107.28

Järnvägar

Inga nya projekt beviljades stöd under 2002. Det befintliga järnvägsprojektet, Heuston station och utbyggnad av South West Rail corridor (fas I) ändrades för att bevilja ytterligare stöd på 26,4 miljoner euro för byggnad av ytterligare inslag i Heuston station som krävs för att slutföra ombyggnaden av stationen. Det ursprungliga stödet för terminalen inriktades främst på spår och signaler. De ytterligare arbeten som nu beviljats stöd hade inte beskrivits i den ursprungliga stödansökan.

3.1.4. Portugal

Genomförandet av Sammanhållningsfonden år 2002 skiljer sig från föregående år. För första gången kunde inte hela det vägledande belopp som anslagits till Portugal utnyttjas.

På grund av överträdelseförfarandet, som avser det sätt på vilket Portugal har tilldelat koncessioner för förvaltning av vatten och kommunalt avfall till företag kontrollerade av det statliga företaget Aguas de Portugal, kunde flera projekt under beredning, i synnerhet på vattenområdet, inte godkännas.

Kommissionen har därmed endast godkänt fem nya projekt för vilka en sammanlagd finansiering på 106,1 miljoner euro har godkänts, och av detta togs 84,9 miljoner euro i anspråk i budgeten 2002.

Efter dessa åtaganden, och med beaktande av de projekt som antagits under tidigare år och som påverkar 2001 års budget, blir årets totala åtaganden följande:

	Total stödberättigande kostnad (miljoner euro)	Fondens stöd (miljoner euro)	Åtaganden 2002 (miljoner euro)
Miljö 2002	96	56,8	45,4
Transporter 2002	58	49,3	39,5
Miljö från tidigare år	257,1	158,4	14,9
Transporter från tidigare år	814,6	650,7	197
Summa	1225,7	915,2	296,8

3.1.4.1. Miljö

Liksom under föregående period, är huvudprioriteringarna för fondens insatser åren 2000–2006 behandling av avloppsvatten, dricksvattenförsörjning och hantering av kommunalt avfall. Insatser har gjorts för att lägga fram fler projekt på miljöområdet för att uppnå större balans mellan de belopp som anslås på varje område. Mot bakgrund av det överträdelseförfarande som nämns ovan har de utnyttjade beloppen främst avsett finansiering av projekt inom området för transporter.

Under år 2002 antog kommissionen fyra nya projekt på miljöområdet, varav två i vattensektorn och två i sektorn för fast kommunalt avfall.

	Total stödberättigande kostnad (miljoner euro)	Fondens stöd (miljoner euro)	Andel av det totala miljöstödet	Åtaganden 2001 (miljoner euro)
Den integrerade vattensektorn	29,1	18,9	33,3 %	15,1
Sektorn för fast kommunalt avfall	66,9	37,9	66,7 %	30,3
Projekt från tidigare år				14,9
Summa	96	56,8	100 %	60,3

Vattensektorn

De två projekt som godkänts avser sanering. Det ena projektet rör genomförande av studier för att bedöma vilka lösningar som skall användas för att hantera avloppsvatten i Algarve och det andra projektet avser arbeten för sanering i kommunen Braga.

Vattensektorn			
Projekt antagna 2002			
Projektnr	Projektnamn	Total stödberättigande kostnad (miljoner euro)	Fondens stöd (miljoner euro)
2002/PT/16/C/PE/004	Studier – Sanering Algarve	2,48	2,11
2002/PT/16/C/PE/005	Sanering Braga	26,65	16,75

Kommunalt avfall

I motsats till föregående år lade Portugal fram endast ett fåtal projekt inom sektorn för kommunalt avfall under år 2002. Därför har kommissionen endast godkänt två projekt som följer upp andra projekt som redan tidigare finansierats och som syftar till att komplettera de system som de är en del av.

Det gäller dels ett projekt i Lipor som förutser anläggning av en central för organiskt återvinning och dels den tredje fasen av det system som förvaltas av kommunsammanslutningen Vale do Ave.

Behandling av kommunalt avfall			
Projekt antagna under 2002			
Projektnr	Projektnamn	Total kostnad (miljoner euro)	Fondens stöd (miljoner euro)
2002/PT/16/C/PE/002	Integrerad förvaltning av kommunalt avfall i Lipor	53,52	26,6
2002/PT/16/C/PE/006	System för avfallsbehandling i Vale do Ave – tredje fasen	13,36	11,35

3.1.4.2. Transporter

Som redan nämnts strävar Portugal efter att rätta till balansen i fråga om utnyttjandet av anslag mellan de två områdena i Sammanhållningsfonden eftersom tyngdpunkten hittills har legat på transporter. Därför lades endast ett transportprojekt fram. Det rör sig om en vägsträcka på huvudväg nr 6 (IP 6) mellan Peniche och anslutningsvägen nr 1 (IC1), som godkänkts som tillfart till det transeuropeiska transportnätet.

	Total stödberättigande kostnad (miljoner euro)	Finansiellt stöd (miljoner euro)	Andel av det totala transportstödet	Åtaganden 2002 (miljoner euro)
Vägsektorn	58,05	49,34	100 %	39,47
Projekt från föregående år				196,99
Summa	58,05	49,34	100 %	236,46

3.2. TEKNISKT STÖD OCH UTREDNINGAR

3.2.1 Tekniskt stöd på kommissionens initiativ

Under 2002 antogs inga åtgärder för tekniskt stöd på kommissionens initiativ.

4. ÖVERVAKNING, KONTROLL OCH OEGENTLIGHETER

4.1. Övervakning: kommittéer och kontrollbesök

4.1.1. Grekland

4.1.1.1 Övervakningskommittéer

Sammanhållningsfondens övervakningskommitté sammanträdde i Aten i januari 2002. Arbetet i denna övervakningskommitté redovisas i protokollet.

Vid sidan av detta hölls ett antal tekniska möten under 2002. Den 14 mars 2002 sammanträdde tjänstemän från kommissionen med företrädare för ministeriet för bygg- och anläggningsarbeten i Aten. Syftet med mötet var att granska arbeten i järnvägssektorn sedan 1990 för att genom en bedömning av samtliga operativa program bilda sig en uppfattning om situationen och fastställa vad som återstår att göra inom den nuvarande programplaneringsperioden.

Ett möte mellan företrädare för kommissionen och ekonomi- och transportministerierna sammankallades i Aten den 26 mars 2002. Mötet syftade till att granska de framsteg som gjorts hittills på transport- och miljöområdet och följa upp slutsatserna från övervakningskommitténs möte i januari 2002. Därtill diskuterades frågan om att förstärka förvaltningsmyndigheternas roll vid uppföljningen av Sammanhållningsfondens projekt.

I maj 2002 gjordes ytterligare en bedömning av genomförandet av miljöstrategin i Grekland. Syftet var att identifiera de områden där ytterligare insatser krävs för att slutföra de miljörelaterade investeringarna i Grekland och främja smidigt genomförande av Sammanhållningsfondens miljöstrategi.

4.1.1.2. Kontrollbesök

Ett antal projektbesök gjordes under april 2002, bland annat återvinningsfabriken i Ano Liossia, vattenbehandlingsanläggningen i Psitallia och vattenförsörjningsprojektet EYDAP.

I juni 2002 hölls därtill ett möte mellan företrädare för Generaldirektorat regionalpolitik och de grekiska myndigheterna för att granska genomförandet av stora nationella projekt som dammarna Gadouras och Aposellemi. Under ett tekniskt möte i september 2002 gavs möjligheter till individuell bedömning av ett antal ansökningar om ändrade beslut som fattats under föregående år.

Därefter hölls i oktober 2002 ett möte mellan företrädare för Generaldirektoratet för regionalpolitik och de grekiska myndigheterna i Aten. Diskussionerna avsåg strategiska frågor i miljösektorn och en översyn över åtagandena för 2003. Bland annat bedömdes framstegen när det gäller att genomföra strategin för fast avfall och målen för framtiden för att helt genomföra den miljöstrategi som antagits.

4.1.2. Spanien

4.1.2.1. Övervakningskommittéer

Under 2002 sammanträdde två övervakningskommittéer i Madrid.

Det första mötet hölls den 30 januari till 1 februari och det andra mötet från den 23 till den 25 oktober. Dessa möten var de sextonde och de sjuttonde mötena i Sammanhållningsfondens övervakningskommittéer.

Kommittén är indelad i sju underkommittéer efter sektor och förvaltande myndighet för att granska en rad projekt och grupper av projekt (varje kommitté fattar sammanlagt cirka 170 beslut) som kräver specifika diskussioner med de myndigheter som ansvarar för genomförandet. Projekten hade valts ut i förväg tillsammans med ansvariga tjänstemän i finansministeriet och i kommissionen. Uppgifter rörande läget i de projekt som inte valts ut lämnades också till kommittén och skickades till kommissionen för kännedom.

Under de två mötena fick kommittén ta del av en rad viktiga aspekter av allmänt intresse som avsåg bland annat följande inslag:

- Kvalitetskontroll av ansökningar om medfinansiering samt slutliga rapporter.
- Tillämpning av det automatiska frigörandet av anslag för projekt som inte har inletts två år efter det att beslut om godkännande fattats.
- Bestämmelser om offentliggörande av medfinansieringen från Sammanhållningsfonden.
- Resultat av kontrollbesöken och särskilt beaktande av gemenskapsbestämmelserna om offentlig upphandling.
- Förvaltning av pågående projekt och särskilt påskyndande av avslutande av gamla projekt samt det lägre antalet ändringar som begärts.
- Tillförlitlighet beträffande prognoser om framtida utbetalningar.

4.1.2.2. Kontrollbesök

De besök som genomförts har syftat till att utvärdera och kontrollera framstegen i arbetet med pågående projekt och att klara ut problem som uppstått vid deras genomförande.

Rapporter från de kontrollbesök som genomförts återfinns i bilaga 1.

4.1.3. Irland

4.1.3.1. Övervakningskommittéer

Övervakningskommittén sammanträdde två gånger under 2002, nämligen den 19 april och den 31 oktober. Allmänt sett var kommissionen nöjd med kvaliteten på den information de irländska myndigheterna lämnade om projektförvaltningen och olösta frågor behandlades på ett tillfredsställande sätt.

Vid dessa sammanträden undersökte kommittén skriftliga lägesrapporter över 30 pågående projekt från perioden 1993–1999 och 7 projekt från perioden 2000–2006.

Framsteg gjordes också i slutförandet av ytterligare 9 projekt år 2001. De projekt från perioden 1993–1999 som återstår att slutföra vid utgången av år 2001 motsvarar ca 16 % av de projekt som fått stöd under den perioden.

Ett projekt granskades särskilt av kommissionen 2001-2002. Projektet för järnvägsspår och signalutrustning som erhöll stöd 1997 avser en grupp på fem sammanhörande järnvägsprojekt. Ett av dessa projekt, signalprojektet som fått namnet "mini-CTC", har tyngts av allvarliga förseningar i genomförandet, överskridna kostnader, upphävande av det ursprungliga kontraktet och var 2001-2002 föremål för en undersökning i det irländska parlamentet då järnvägsföretagets förvaltning granskades. Den nationella undersökningsrapporten slutfördes aldrig men kommissionen granskade noga orsakerna till det försenade genomförandet av projektet och den strategi för att slutföra projekt "mini-CTC" som lagts fram. GD Regionalpolitik genomförde en teknisk granskning av stabiliteten i strategin för slutförande som huvudsakligen utföll positivt beträffande de viktigaste inslagen. I ljuset av detta och det faktum att ändringen av slutdatum var den första sådana ändringen av projektet antog kommissionen ett beslut om ändring i slutet av 2002 för att fortsätta att stödja slutförandet av mini-CTC-projektet.

När det gäller ansökningar om ändring eller utvidgning av projekt år 2002 gav kommissionen de irländska myndigheterna (liksom andra medlemsstater som mottar stöd enligt Sammanhållningsfonden) ny vägledning om principerna för ändring av projekt som innebär att en mer restriktiv hållning intas när det gäller att ändra beslut som redan har varit föremål för flera ändringar.

4.1.3.2. Kontrollbesök

De projektbesök som gjordes år 2002 hade följande mål:

- Att kontrollera framsteg i slutförandet av berörda projekt.

- Att klara ut problem med vissa projekt som tidigare rapporterats till övervakningskommittén och granska ansökningar om ändringar av projektbeslut.

En lista över projektbesöken återfinns i bilaga I.

4.1.4. Portugal

4.1.4.1. Övervakningskommittéer

I enlighet med föreskrifterna i förordningen för Sammanhållningsfonden sammanträder övervakningskommittén två gånger per år.

År 2002 hölls sammanträdena den 27 och 28 maj och den 11 och 12 december. Utöver en individuell genomgång av varje projekt kunde man vid dessa sammanträden diskutera allmänna frågor som offentlighet, kontroll, offentlig upphandling, reglerna för genomförande, olika slags information etc.

Projektet för anläggning av vattenkraftverket i Alqueva övervakas visserligen genom den allmänna kommittén, men det följs också upp inom den vidare ramen för strukturfondernas övervakningskommitté för det särskilda programmet för integrerad utveckling av Alquevaområdet (PEDIZA).

4.1.4.2. *Kontrollbesök*

Förutom att delta i övervakningskommitténs sammanträden genomförde Portugalenheten i GD Regionalpolitik under 2002 flera kontrollbesök för att följa framstegen i projektgenomförandet, för att på platsen lära känna de problem som uppstått i genomförandet, och för att söka de bästa lösningarna för att projekten skall kunna genomföras enligt plan (se bilaga 1).

4.2. **Kontrolluppdrag och slutsatser**

Under år 2002 genomförde GD Regionalpolitik 22 kontrollbesök i de fyra medlemsstater som mottar stöd från Sammanhållningsfonden. Problem upptäcktes i de fyra berörda medlemsstaterna, och dessa avsåg främst förfarandena för upphandling av offentliga kontrakt även om situationen inte ser likadan ut i dessa medlemsstater. Det konstaterades att en förbättring av situationen har skett när det gäller beaktande av bestämmelserna i beslut 96/455 om offentlighet, även om ytterligare insatser är nödvändiga.

Det bör betonas att efter antagandet i juli 2002 av den nya kommissionsförordningen (EG) 1386/2002 om genomförandebestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1164/94 beträffande förvaltnings- och kontrollsystemen och förfarandet för finansiella korrigeringar rörande stöd från sammanhållningsfonden, har de fyra medlemsstaterna gjort stora ansträngningar för att anpassa sin organisation till den nya förordningens krav.

De oegentligheter som konstaterats i de fyra medlemsstaterna är för närvarande föremål för finansiella korrigeringar.

4.2.1. **Grekland**

Under 2002 genomfördes fem kontrollbesök i Grekland varvid åtta beslut fattade inom ramen för Sammanhållningsfonden granskades.

De viktigaste iakttagelser som gjordes vid dessa kontroller gäller tillämpningen av bestämmelserna om offentlig upphandling och kvaliteten på uppskattningarna av arbetskostnaderna inom ramen för projektens kostnads-/nyttoanalyser.

4.2.2. **Spanien**

Nio kontrollbesök beträffande Sammanhållningsfonden genomfördes i Spanien och gav tillfällen att granska sju beslut.

Situationen i Spanien är inte enhetlig vilket beror på den decentraliserade administrativa organisationen. Vissa slutsatser kan dock dras av de kontroller som GD Regionalpolitik genomfört

De viktigaste avvikelser som konstaterats gäller tillämpningen av bestämmelserna om offentlig upphandling (sammanblandning av kriterierna för urval och tilldelning av kontrakt, utnyttjande av regeln om «baja temeraria») och inkluderande av ej stödberättigande kostnader (TVA, inköp av mark som tillhör myndigheter).

4.2.3. Irland

Under de fyra kontrollbesök som genomfördes i Irland under år 2002 granskades nio beslut. De viktigaste oegentligheter som konstaterats rörde bristande efterlevnad av bestämmelserna om stödberättigande utgifter (arbete som genomförts och betalats innan besluten godkänts) samt offentlig upphandling (brist på anbudsförfarande för tilldelning av vissa tjänstekontrakt).

4.2.4. Portugal

Fyra kontrollbesök genomfördes i Portugal under 2002 under vilka sju beslut granskades.

De huvudsakliga brister som konstaterades under dessa besök gällde tillämpningen av bestämmelserna om offentlig upphandling (brist på anbudsförfaranden för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt) och begäran om ersättning för ej stödberättigande utgifter (byggnation av parkeringsplatser eller administrationslokaler).

4.3. Oegentligheter och innehållande av stöd

Mellan november och december 2002 genomförde Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) kontroller tillsammans med GD regionalpolitik i de fyra stödmottagande medlemsstaterna som avsåg dessa medlemsstaters genomförande av bestämmelserna i kommissionens förordning nr 1831/94 när det gäller system och förfaranden för anmälning och uppföljning av oegentligheter på detta område. Det kan noteras att denna revision genomfördes parallellt med revisionerna som avsåg tillämpning av förordning (EG) 1681/94 om strukturfonderna. Slutsatserna av revisionerna kommer att överlämnas till medlemsstaterna, rådet, Europaparlamentet och Revisionsrätten.

Enligt artikel 3 i förordning (EG nr 1831/94)¹³ om oriktigheter och återvinning av belopp som felaktigt har utbetalats i samband med finansiering från Sammanhållningsfonden och om organisationen av ett informationssystem på detta område är de stödmottagande medlemsstaterna skyldiga att till kommissionen anmäla oegentligheter som har varit föremål för en första administrativ eller rättslig undersökning.

För 2002 rapporterade tre av de fyra medlemsstater som utnyttjar sammanhållningsfonden, nämligen Grekland, Irland och Portugal, 4 fall av oegentligheter, under villkoren i förordning 1831/94, till kommissionen. Grekland och Irland rapporterade ett fall vardera medan Portugal rapporterade två fall.

¹³ EGT L 191, 29.7.1994.

Det fall som grekiska myndigheter rapporterade involverade totalt 973.444 EUR av gemenskapens bidrag och oegentligheterna bestod i att reglerna för offentliga kontrakt inte hade respekterats. Å andra sidan rapporterade de irländska myndigheterna att 5.885 EUR hade använts för icke berättigade utgifter. Beloppet återfördes på nationell nivå. Portugals fall bestod av 8.842.900 EUR av gemenskapens bidrag, varav 8.024.246 EUR innehölls på nationell nivå. De upptäckta oegentligheterna bestod även här av icke berättigade utgifter, ej korrekta bilagor och problem med bokföringen. Ett belopp på 818.654 EUR utbetalat till mottagare täcktes på nationell nivå.

Det bör noteras att Spanien meddelade kommissionen att man under året och den ovan nämnda förordningen, inte hade några oegentligheter.

5. BEDÖMNING OCH UTVÄRDERING

5.1. Allmänt

Det slutliga målet med EU:s politik är att uppnå maximal ekonomisk utveckling och minska regionala skillnader uttryckta som BNP per capita och arbetslöshetsnivåer. Vid bedömningen av kostnads-/nyttoanalyser av projektinvesteringar för vilka medfinansiering från Sammanhållningsfonden söks var därför den allvarligaste aspekten just bristen på ekonomisk analys eller det faktum att den ekonomiska analysen mycket ofta var undermålig.

Detta har lett till att flera projektförslag med inriktning enbart på finansiell analys har avbrutits. Kommissionens bidrag har i detta sammanhang också varit pedagogiskt. I de tillhörande rapporterna har sålunda stark betoning lagts vid hur projektledare kan styras mot bättre utvärderingar på de olika områden för ekonomisk analys där brister har upptäckts.

Av den finansiella analysen av vissa projektinvesteringar framkom också att projektledarna efter att ha reviderat sina kostnads-intäktsanalyser kunde konstatera att projektinvesteringarna faktiskt behövde betydligt lägre EU-bidrag. Detta är uppenbart en viktig aspekt när det gäller att se till att de offentliga medel som anslås till EU:s strukturpolitik används så effektivt som möjligt, eftersom ett större antal projekt härigenom kan medfinansieras. I många av de projektrapporter som lades fram saknades dessutom riskanalysen helt. Kommissionen har starkt rekommenderat projektledare att använda riskanalyser inte bara för att förbättra utsikterna att projektet blir framgångsrikt genom att sörja för att de finansiella ramarna blir så stabila som möjligt, utan också för att förbättra projektets effekt på regional utveckling genom att projektets viktigaste kritiska variabler identifieras och konsekventa omspecificeringar för projektet genomförs.

5.2. Handläggning och förhandsbedömning av projekt

Inom ramen för aktualiseringen av handledningen för kostnads-/nyttoanalys av stora projekt genomförde kommissionen under 2001 ett betydande internt arbete som syftade till att göra den finansiella förhandsbedömningen av olika projekt mer konsekvent. Särskilt övervägdes vilken räntesats som skulle tillämpas vid nuvärdesberäkningen, formerna för tillämpning av principen att förorenaren betalar när det gäller projekt för vattenförvaltning, hänsynstagandet i den finansiella

lönsamhetskalkylen till upplupna kostnader innan projektet presenterades för kommissionen, samt den eventuella redovisningen av finansiella kostnader. Resultaten av dessa överväganden presenterades för medlemsstaterna under 2002.

5.3. Samarbete med Europeiska investeringsbanken vid handläggning av projekt

Enligt ett ramavtal som undertecknades av de båda institutionerna år 2000 och som gäller fram till slutet av år 2006 kan kommissionen begära tekniskt stöd från EIB för att bedöma Sammanhållningsfondens projekt, stora projekt som stöds av ERUF eller projekt som finansieras av ISPA. Vidare får kommissionen regelbundet från EIB all information som lämnas till någon av dessa tre fonder om projekt som banken själv beslutat stödja.

5.4. Den ekonomiska och sociala effekten av fonden i medlemsstaterna och på den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europeiska unionen, samt effekten på sysselsättningen

Enligt förordningen om inrättande av Sammanhållningsfonden ska kommissionen bedöma effekten av fondens insatser på den ekonomiska och sociala sammanhållningen samt på sysselsättningen, såväl på projektnivå som för gemenskapens stöd i dess helhet.

Den nya versionen av handledningen för kostnads-/nyttoanalys är mer uttömmande än den föregående och är mer pedagogisk eftersom den illustrerar nyckelfrågorna beträffande kostnads-/nyttoanalys med praktiska exempel. För att den så snart som möjligt ska börja användas och bli tillgänglig för ärendehandläggare och projektledare i medlemsstaterna finns den nya handledningen på engelska, och från april också på övriga språk, att hämta på GD Regionalpolitikets webbplats.

5.5. Harmonisering och förenkling

Kommissionen har vidtagit åtgärder för att se till att mer enhetliga metoder används i medlemsstaterna. Dessa åtgärder har särskilt inriktats på harmonisering av vissa huvudpunkter i utvärderingen som diskonteringsräntor, oförutsedda utgifter, amortering (vilket har eliminerats), anpassning av formeln för finansieringsgapet (för att stimulera tillämpning av principen förorenaren betalar) samt användning av restvärde för anskaffningskostnader. Harmoniseringen har uppnåtts genom intensiva bilaterala och multilaterala diskussioner. De senare har lett till överenskommelser med relevanta myndigheter att tillämpa denna harmonisering fullt ut från och med början 2003. För att lindra informationsbördan i kostnads-/nyttoanalysen och i linje med proportionalitetsprincipen har Generaldirektorat Regionalpolitik därtill fastställt förenklade bestämmelser.

6. DIALOG MELLAN INSTITUTIONER, INFORMATION OCH OFFENTLIGHET

6.1. Presentation av årsredovisningen för år 2001

6.1.1. Europaparlamentet

Baserat på de rapporter som lades fram av Maurizio Turco (Sammanhållningsfondens årsredovisning för 2000) och av Dana Rosemary Scallon (årsredovisningen för 2001) har Europaparlamentet förhört sig om frågan om användning av utvärderingen i efterhand av redan slutförda projekt för den nya programfasen liksom om de utbildningsåtgärder som kommissionen skulle kunna inleda för att fastställa kriterier för förhandsbedömning som ger verklig enhetlighet mellan medlemsstaterna. Europaparlamentet har därtill uppmanat kommissionen att upprätthålla strikt kontroll av att bestämmelserna om öppenhet vid offentlig upphandling följs. Parlamentet beklagade att åtaganden och betalningar var otillräckliga trots den förbättring av budgetgenomförandet som skett under 2001. Parlamentet beklagade också att rapporten inte innehöll specifika och exakta uppgifter om utestående åtaganden (RAL) i Sammanhållningsfonden.

I årsrapporten om Sammanhållningsfonden 2001 såg kommissionen till att redovisa detaljerande budgetuppgifter särskilt beträffande utestående åtaganden. I resolutionen uppmanade för övrigt parlamentet kommissionen att förstärka samarbetet mellan generaldirektoraten med ansvar för regionalpolitik, transporter respektive miljö.

6.2. Information till medlemsstaterna

Två informationsmöten med de 15 medlemsstaterna hölls i Bryssel den 27 juni och den 21 november 2002.

Under det första mötet presenterade kommissionen "riktlinjer för ändring av projekt", programmet 2002-2003 för kontroll- och revisionsbesök, medelstillelse 2002 för varje medlemsstat liksom betalningsprognoser samt förslaget till förordning om finansiella korrigeringar (som trädde i kraft den 1 januari 2003).

Under informationsmötet i november presenterade kommissionen årsredovisningen för Sammanhållningsfonden 2001, situationen beträffande det finansiella instrumentet EEE och situationen beträffande åtaganden för år 2002.

6.3. Kommissionens åtgärder för offentlighet och information

Sammanlagningen av Sammanhållningsfondens verksamheter med Generaldirektorat Regionalpolitikens övergripande verksamheter har konsoliderats sedan 2000 så att täckning av dessa områden har blivit en integrerad del av generaldirektoratets samlade informations- och kommunikationsåtgärder.

Programmet för särskilda åtgärder som skrifter, fotorapporter och evenemang har beaktat Sammanhållningsfondens projekt. I detta sammanhang kan särskilt fotoreportaget om Grekland som slutfördes i december 2002 nämnas. Detta projekt genomfördes som förberedelse för den sista broschyren i den nuvarande serien med enskilda länderbrochyrer som illustrerar bredden och särdragen hos gemenskapens sammanhållningspolitik.

Dessa åtgärder kommer att fortsätta under 2003 i synnerhet mot bakgrund av den tänkbara ökningen av länder som efter utvidgningen av EU 2004 är berättigade att motta stöd enligt Sammanhållningsfonden.

En viktig händelse under året var seminariet i mars 2002 som ägnades åt att jämföra framstegen när det gäller informations- och offentlighetskrav (artikel 14 i förordning 1164/94 när det gäller Sammanhållningsfonden) i mål 1-regioner inklusive de fyra sammanhållningsländerna. Medlemsstaterna är skyldiga att informera sina medborgare effektivt och öppet om strukturfondens insatser och Sammanhållningsfondens projekt och kommissionen har inrättat flera olika mekanismer för att hjälpa dem att uppfylla detta krav.

BILAGA I

Förteckning över besök för kontroll och övervakning 2002

Grekland

Januari: Möte med övervakningskommittén för Sammanhållningsfondens projekt. Kommissionen informerade sig om de framsteg som gjorts och de framtida prioriteringarna för genomförande av den avtalade miljö- och transportstrategin granskades.

14 mars: Höga tjänstemän från kommissionen och transportministeriet möttes för att diskutera bygg- och anläggningsarbeten i järnvägssektorn.

26 mars: En granskning av framstegen i genomförandet av de godkända prioriteringar på området för transporter och miljö genomfördes.

April: Syftet med besöket var att kontrollera framstegen beträffande följande projekt: EYDAP vattenförsörjningsprojekt, avloppsreningsverket Psitalia och att göra ett besök på plats i återvinningsfabriken i Ano Liossia.

Juni: Stora nationella projekt på miljöområdet granskades.

Juni: Kvalitetskontrollbesök i huvudkontoret för ERGOSE, den myndighet som förvaltar järnvägsprojekten i Grekland.

September: Detaljerad genomgång av begärda ändringar.

Oktober: Miljö- och transportprioriteringar för 2003 övervägdes.

Spanien

Juli: Komplexet Salto del Negro till Gran Canaria och komplexet Arico till Teneriffa (projekten avser avfallshantering i den självstyrande regionen Kanarieöarna) besöktes av kommissionens tjänstemän. Under detta besök studerades svårigheterna att uppnå stabil förvaltning av projektet. Som ett resultat av de iakttagelser som kommissionen gjort undertecknade de olika offentliga enheterna ett avtal i syfte att införa ett mer varaktigt förvaltningssystem.

September: Besök företogs i de områden som berörs av projekten «Colectores y EDAR de Las Navas del Marqués (Avila)» (FC nr 98.11.61.036) och «Ampliación del abastecimiento de Las Navas del Marqués (Avila)» (CCI 2002.ES.16.C.PE.003). Genom besöken gavs möjligheter att inhämta samtliga uppgifter som krävs för att slutföra handläggning av den begärda ändringen av det fysiska målet med det första projektet som godkändes genom beslut C(2002) 3512 av den 6.11.2002, samt ansökan om stöd till det andra projektet som godkändes genom beslut C(2002)4270 av den 16.12.2002.

Besök till pågående arbete i projekten «EDAR de la cuenca media-alta del Arroyo Culebro-Sección Fuenlabrada (Madrid)» (FC nr 98.11.61.004) och «EDAR de la Gavia (Madrid)» (FC nr 98.11.61.018), samt de områden som berörs av projektet «EDAR de la cuenca baja del Arroyo Culebro-sector Getafe (Madrid)» (CCI nr 2000.ES.16C.PE.032). Dessa besök gav samtliga ytterligare uppgifter som behövdes för att slutföra handläggningen av den begärda

ändringen av det senare projektet som godkändes genom beslut C(2002) 4652 av den 18.12.2002.

Irland

Juli: Limerick, Burren och North Clare

- Projekt nr 99/07/61/002 - Limerick City med omgivningar Main Drainage Scheme (Stage III): Kommissionen kontrollerade att de fysiska framstegen följde planen och tidsplanen för det nuvarande beslutet om beviljande av stöd. Kommissionen diskuterade därtill inslag i projektet som skulle kunna motta ytterligare stöd om extra medel skulle bli tillgängliga i Sammanhållningsfonden.
- Projekt nr 96/07/61/009 - Limerick Water Supply Scheme (Stage II): Kommissionen kontrollerade att projektet var fysiskt komplett och att vattenreningsverken och avloppsreningsverken var i drift. Kommissionen diskuterade samtidigt slutrapportering och krav för att avsluta projektet.
- Projekt 95/07/61/002 - North Tipperary Water Supply: Kommissionen kunde på plats konstatera omfattningen av de förbättringar som gjorts av reningsverket och den renoveringen som genomförts av de befintliga vattenintagen. Kommissionen granskade framstegen med slutförandet av projektet och såg bevis på informationsåtgärden. Den slutliga rapporten diskuterades också.
- Projekt 94/07/61/010 - Burren and North Clare Water Services Plan: Syftet med besöket var att kontrollera slutförandet av projektet. Anläggningarna för vattenrening och avloppsvattenrening hade redan tagits i drift och kommissionen förklarade de handlingar som krävs för stängning. Kommissionen såg belägg för informationskampanjen och den skulptur som placerats i Lisdoonvarna som ett minnesmärke över projektet.

Portugal

April: Besök 2001/PT/16/C/PT/001 och 2000/PT/16/C/PT/003 som avsåg moderniseringen av Algarves järnvägslinje, där bland annat uppfyllandet av offentlighetskraven ägnades särskild uppmärksamhet.

Juni: Besök till följande tre projekt:

- Projekt 1996/PT/16/C/PE/003 för sanering av Ria de Aveiro där flera aspekter granskades tillsammans med de projektansvariga och särskilt behandling och slutdestination för slam, bestämmelserna om utsläpp och avgiftssystemet.
- Projekt 2000/PT/16/C/PE/007 för systemet för vattenförsörjning till Zêzere/Côa där det gällde att bedöma om de begärda ändringarna av det ursprungliga projektet var ändamålsenliga.
- Projekt 2000/PT/16/C/PE/015 för behandling av fast avfall i Cova da Beira, för att diskutera projektledarens eventuella finansiella svårigheter och möjligheterna att överföra ansvaret för genomförandet av projektet till en annan enhet.

November: Projekt 2001/PT/16/C/PE/002 som avser en samling åtgärder avsedda att maximera vattenhushållningen på ögruppen Madeira var föremål för ett besök. Det var de pågående åtgärderna i Porto Santo som besöktes för att göra de ansvariga uppmärksamma på vilka utsläpp som är tillåtna i havet.

Under året genomfördes därtill andra tekniska besök inom ramen för handläggning av vissa ansökningar, särskilt beträffande mellankommunala system som omfattar hela vattnets kretslopp och förvaltas av företag i gruppen Aguas de Portugal.